

“पानीको सही सदुपयोग गरी सम्य नागरिकको परिचय दिँ ।”

भरतपुर सानेपाली व्यवस्थापन बोर्ड

भरतपुर, वित्वन

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०८०/०८१

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड

वर्तमान कार्यकारी समिति

श्री रेनु दाहाल
अध्यक्ष

श्री सुन्दर सुवेदी
सदस्य

श्री सुमन श्रेष्ठ
सदस्य

श्री मदन कृष्ण घिमिरे
सदस्य

श्री रामजी प्रसाद साप्कोटा
सदस्य

श्री भरत अधिकारी
सदस्य

श्री सजय बराल
सदस्य सचिव

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ०८०/८१

“पानीको सही सदुपयोग गरी सम्या नागरिकको परिचय दिउँ ।”

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड

भरतपुर, वितवन

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०८०/८१

www.bwsmb.org.np | info@bwsmb.org.np

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ०८०/८१

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड Bharatpur Water Supply Management Board

प.सं./च.नं.

प्रतिवेद्धता

खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०८३ को दफा ३ (१) बमोजिम गठन भएको भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले हाल भरतपुर महानगर क्षेत्रमा खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई नियमित, व्यवस्थित, गुणस्तरयुक्त र सुलभ बनाई यस क्षेत्रका वासिन्दालाई भरपर्दा सेवा प्रदान गर्ने, गराउने जस्तो पवित्र उद्देश्य राखी सोही अनुसार कार्य गरिरहेको र आगामी दिनमा पनि कार्य सफलताको शुभकामना दिन पाउँदा स अत्यन्त हर्षित छु ।

खानेपानी बोर्डको विकासक्रम हेर्दा खानेपानी तथा सरसफाई सेवाको संरचनागत स्वरूपमा धेरै पटक परिवर्तन भएको नाइन्छ । बढ्दो शहरीकरण, अत्यधिक जनघनत्व, वर्षौं पुराना जीर्ण खानेपानीका संरचना, तत्कालिन मौजुदा श्रोत र साधनको कम्पान्तता एवं सेवा प्रवाहमा भएको प्रभावकारीताको कमीले उपभोक्तामा भएको असन्तुष्टि आदीका कारण नगरक्षेत्र भित्र विकासल वन्दै गएको खानेपानीको अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्न, नयाँ आवश्यकता र मागलाई सम्बोधन गर्दै नेपाल सरकारले खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन जारी गरे पश्चात भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड गठन भएको देखिन्छ ।

सिमीत श्रोत साधनका बावजुत बोर्डले हाल दैनिक ३ करोड ४८ लाख लिटर पानी उत्पादन र वितरण गरिरहेको नरिप्रेष्यमा नगरवासिहरूले खानेपानीको सेवा प्रति सन्तुष्टि महशुस गरिरहेको व्यहोरा हामी सबैमा बिदितै छ । यस बोर्डले महानगर क्षेत्र भित्र निरन्तर गरिरहेको सेवा विस्तार र सेवा प्रवाहको प्रभावकारीताका लागि आफ्ना ग्राहकहरूबाट प्राप्त सल्लाह, सुझाव र सूचनाहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै आफ्नो उद्देश्य प्राप्तिमा तल्लीन रहिआएको छ । आगामी दिनमा पनि महानगरभित्रको खानेपानी सेवालाई विस्तार गर्दै अभ्य व्यवस्थित, गुणस्तरयुक्त र प्रविधिमैत्री बनाउदै लाने कुरामा बोर्ड प्रतिवेद्ध छ । भविष्यमा पनि सदा झै यस बोर्डले महानगरभित्रका आफ्ना सेवाग्राही प्रतिको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी बोध गरि सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरू सँग सहकार्य गर्दै भरपर्दा र गुणस्तरयुक्त खानेपानी तथा सरसफाई सेवाको माध्यमबाट नगरबासीको मन जित्न सफल हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

बोर्डले हालसम्म भए गरेका कामहरूलाई पारदर्शी तरिकाले प्रस्तुत गरी सम्पूर्ण महानगरवासी र सरोकारवालाहरूले थप सल्लाह, सुझाव र सहयोगको अपेक्षासहित आ.व २०८०।०८१ सम्म आईपुगदा महानगरमा खानेपानीको वर्तमान अवस्था र बोर्डको भावी कार्ययोजनालाई पनि समेटेर तयार गरिएको वार्षिक प्रतिवेदन यहाँहरूलाई उपलब्ध गराउन पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ । आगामी दिनमा पनि बोर्डको उद्देश्य अनुसृप खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई अभ्य बढी प्रभावकारी र प्रविधिमैत्री बनाउने कार्यमा सक्रियताका साथ समर्पित रहने साथै यस कार्यमा उपभोक्ता, सरकारी, गैरसरकारी क्षेत्र र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको सहयोग र समन्वय प्राप्त भएमा यस क्षेत्रमा थप सफलता हासिल गर्न सकिने अपेक्षा गर्दछु ।

- असोज, २०८१

रेनु दाहाल

अध्यक्ष, भरतपुर महानगरपालिका
तथा
अध्यक्ष, भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड

Bharatpur, Chitwan (Nepal)

493732 Executive Director, 056-493916 Administration, 594643 Krishnapur Branch

E-mail: info@bkwmb.org.np

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड Bharatpur Water Supply Management Board

प.सं./च.नं.

संकल्प

खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०८३ ले तत्कालिन नगरपालिका क्षेत्रमा खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई नियमित, व्यवस्थित, गुणस्तरयुक्त र सुलभ बनाई यस क्षेत्रका बासिन्दालाई भरपर्दो सेवा प्रदान गर्ने गराउने उद्देश्य सहित सम्बन्धित नगरपालिकाको परामर्शमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरि नेपाल सरकारलाई खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड गठन गर्न सक्ने अधिकार प्रदान गरेको छ । यस ऐन अन्तर्गत गठन हुने बोर्ड एक अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित संगठित संस्था रहने व्यवस्था छ । सोही प्रावधान वमोजिम तत्कालिन भरतपुर नगरपालिकाको सिफारिसमा खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन २०८३ को दफा ३(१) वमोजिम नेपाल सरकार तात्कालिन भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय (हालको खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय), माननिय मन्त्रिस्तरको मिति २०८४।०५।३१ गतेको निर्णय अनुसार भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड गठन भएको हो । नेपाल सरकारले भरतपुर नगरपालिकालाई महानगरपालिका घोषणा गरे पश्चात यस महानगरपालिकाको सम्पुर्ण क्षेत्र नै यस बोर्डको कार्यक्षेत्र हुन गएको छ । बोर्डले नेपाल सरकारसँग भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय (हालको खानेपानी मन्त्रालय) मार्फत सम्पर्क गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।

स्थापनादेखी हालसम्म बोर्डले भरतपुर महानगरपालिकाको बडा नं. १ देखि १६ र २२ नं मा आफ्नो सेवा विस्तार गर्दै नेपाल खानेपानी संस्थानवाट प्राप्त ७८ कि.मि पाईपलाइनलाई करिव ११६२ कि.मि पाईपलाइनमा विस्तार गरिसकेको छ । हाल बोर्डले दैनिक लगभग ३ करोड ४८ लाख लिटर पानी उत्पादन गरी चालिस हजार ग्राहक मार्फत महानगरको करिव ६० प्रतिशत जनसंख्यालाई खानेपानीको सेवा प्रदान गरिरहेको छ भन्ने सन्देश दिन पाउनु बोर्डको लागि सुखद पक्ष हो । बढ्दो वसाईसराईका कारण भरतपुर महानगरपालिकामा विकसित हुदै गएको तिब्र शहरीकरण सँगै खानेपानीको अत्याधिक माग भएको परिवेशमा सिमित साधन स्रोतका वावजुत खानेपानीको विस्तार र गुणस्तर वृद्धि गर्नु बोर्डको चुनौति रहेको छ ।

मानव जीवनमा वहुआयमिक प्रभाव पार्ने स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईको हकलाई नेपालको संविधानले मौलिक हकको रूपमा राखेको छ । त्यस्तै दिगो विकास लक्ष्य (सन २०१६-२०३०) अन्तर्गत “खानेपानी तथा सरसफाईमा पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने” लक्ष्यको रूपमा लक्ष्य नं. ६ निर्धारण गरेको छ । खानेपानी र सरसफाईको क्षेत्र जनस्वास्थ्य सँग मात्र नभई मानव विकाससँग पनि प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने भएकोले संयुक्त राष्ट्र संघले खानेपानी तथा सरसफाईको पहुँचलाई मानव अधिकारको रूपमा समेत स्थापति गरेको अवस्था छ । यी र यस्ता सम्पुर्ण अधिकारको सम्मान, संरक्षण र परिपुर्ति सँगसँगै मानव मात्राको आधारभूत आवश्यकता समेत पुरा गर्ने क्षेत्र पनि रहेकाले खानेपानी सेवालाई अझ बढी पहुँचयो गय र गुणस्तरीय बनाउन महानगर लगायत सम्पुर्ण सरोकारवालाको सहयोग र सहकार्यमा बोर्डले आफ्नो सम्पुर्ण स्रोत, साधनको भरपुर प्रयोग गरिरहेको छ ।

बोर्डलाई स्थापनाकालदेखी आजको दिनसम्म पुऱ्याउन र यसको मर्म र उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गर्न साथ दिने सरकारी र गैरसरकारी निकायहरू, उपभोक्ताहरू, सरोकारवाला, साझेदार संस्थाहरू, शुभेच्छुक तथा बोर्डमा कार्यरत सम्पुर्ण कर्मचारीहरूको साथ र सहयोग प्रति आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा पनि त्यस्तै सुझाव, सद्भाव र सहयोगको अपेक्षा गर्दै यस बोर्डवाट वितरण गरिने सेवालाई थप गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउदै लैजाने संकल्प गर्दछु ।

- असोज, २०८१

संजय बराल

नि. कार्याकारी निर्देशक
भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड
भरतपुर, चितवन

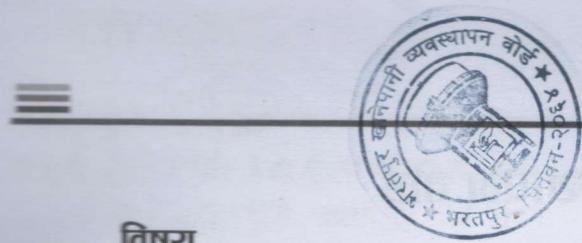
Bharatpur, Chitwan (Nepal)

■ : 493732 Executive Director, 056-493916 Administration, 594643 Krishnapur Branch

www.bwsmb.org.np, E-mail : info@bwsmb.org.np

विषयालयक्षुची

विषय

पेज नं.

पृष्ठभूमि	६
ऐतिहासिक विकासक्रम	६
बोर्डको कार्य क्षेत्र	६
कार्यसमिति सम्बन्धी व्यवस्था	७
वर्तमान कार्यसमितिका सदस्यहरु	७
बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार	७
जलसेवा हालसम्मका बोर्डले गरेका मुख्य नीतिगत एवं व्यवस्थापकीय कार्य तथा मुख्य उपलब्धिहरु	८
खानेपानी विस्तार	९
चुहावट नियन्त्रण	९
खानेपानी सेवा प्रणालीको संक्षिप्त विवरण	१०
बोर्डना हालसम्म भएको पाइपलाईनको योगदानको अवस्था	११
भरतपुर महानगरपालिकामा वर्तमान खानेपानी सुविधाको स्थिति	११
बोर्डको वर्तमान तथा भावी कार्ययोजना:	१२
कर्मचारी व्यवस्था	१३
बोर्डको आ.व. २०८०।०८१ को आम्दानी तथा खर्च विवरण	१३
आ.व. २०८०/८१ लक्षित तथा वास्तविक आम्दानी खर्चको विस्तृत विवरण	१४
आ.व. २०८०/८१ मा बोर्डबाट गरिएका मुख्य कार्यहरु	१६
भरतपुर खानेपानी आयोजना सुधार सुधार	१७
भरतपुर खानेपानी आयोजना मर्मत सुधार	१९
बोर्डबाट संचालित मुख्य खानेपानी आयोजना र तिनको हालसम्मको संक्षिप्त विवरण	२०
धनगढा खानेपानी आयोजना :	२०
प्रेमवस्ती कालीका खानेपानी आयोजना :	२०
कैलाशनगर खानेपानी आयोजना	२०
फुलबारी खानेपानी आयोजना	२०
आनन्दपुर खानेपानी आयोजना	२०
पटिहानी खानेपानी आयोजना, मंगलपुर खानेपानी आयोजना	२१
जखडीमाई खानेपानी आयोजना, देवनगर खानेपानी आयोजना	२१
गीतानगर खानेपानी आयोजना	२१
कार्यालय भवन मर्मत तथा सेड निर्माण, वातावरणीय सरसफाई कार्यक्रम	२२
तालिम, गोष्ठी, ग्राहक सचेतना तथा चुहावट नियन्त्रण कार्यक्रम	२२
खानेपानी सुरक्षा योजना (Water Safety Plan)	२२
आ.व. २०८०।८२ को नीति तथा कार्यक्रम (नीति)	२३
कार्यक्रम	२४
भरतपुर खानेपानी प्रणालीका प्रमुख सूचकहरु	२५
औसत खपत अंक, औसत बिलिङ रकम	२५
महशुल असुली तथा बक्यौताको स्थिति	२५
बोर्डमा हालसम्म रहेका स्टेशन र वेलको विवरण	२६
प्रमुख सूचकहरु (Key Performance Indicators)	२८
आ.व. २०८०/८१ मा पानी उत्पादन र खपतको अवस्था	२९
अनुसूची १	३०

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड

भरतपुर, चितवन
वार्षिक प्रतिवेदन
आ.ब. २०८०/०८१

पृष्ठभूमि:

भरतपुर महानगरक्षेत्र भित्र खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई नियमित, व्यवस्थित, गुणस्तरयुक्त र सुलभ बनाई यस क्षेत्रका बासिन्दालाई भरपर्दो सेवा प्रदान गर्ने गराउने साथै उचित र प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने उद्देश्य सहित खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०६३ वर्षमोजिम माननीय मन्त्रिस्तरको मिति २०६४।०५।३१ गतेको निर्णय अनुसार भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड गठन भएको हो । नेपाल सरकारले मिति २०६७।०१।०६ को राजपत्रमा बोर्ड गठनको सुचना प्रकाशित गरि सम्पुर्ण भरतपुर नगरपालिका क्षेत्रलाई बोर्डको कार्यक्षेत्र तोकेको छ । नेपाल सरकारले भरतपुर नगरपालिकालाई उपमहानगर हुदै महानगरपालिका घोषणा गरे पश्चात यस महानगरपालिकाको सम्पुर्ण क्षेत्र नै यस बोर्डको कार्यक्षेत्र हुन गएको छ बोर्डले नेपाल सरकारसँग तत्कालिन भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय (हालको खानेपानी मन्त्रालय) मार्फत सम्पर्क गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।

ऐतिहासिक विकासक्रम:

खानेपानी सेवा संचालनको संस्थागत विकासक्रमलाई हेर्ने हो भने सन १८९५ मा तत्कालिन राणाकालीन प्रधानमन्त्री श्री वीर शम्शेर को पालामा वीर धाराबाट प्रारम्भ भई तत् पश्चात पानी गोश्वारा, पानी अड्डाको रूपमा संस्थागत भई खानेपानी सेवा संचालन भएको पाईन्छ । वि.सं २०३० साल वैशाखमा तत्कालिन पानी गोश्वारा विघटन गरी २०३१ सालमा विकास समिति ऐन अन्तर्गत विश्व बैंकको ऋण लगानीमा काठमाण्डौ, ललितपुर, भक्तपुर र पोखरामा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गर्न खानेपानी तथा ढल निकास समितिको गठन भएको हो । यसपछि क्रमशः समितिको कार्यक्षेत्र बढौं गई विश्व बैंकको पहिलो, दोस्रो र तेस्रो आयोजना अन्तर्गत उपत्यका लगायत अन्य शहरी क्षेत्रमा विस्तार हुदै गएको पाईन्छ । त्यसै गरी यस समितिलाई अझै प्रभावकारी र सेवामुलक बनाउन वि.सं. २०४१ साल श्रावण देखि खानेपानी तथा ढल निकास संस्थानमा परिणत गरियो र वि.सं. २०४६ फाल्गुन १५ गतेबा नेपाल खानेपानी संस्थान ऐन, २०४६ अन्तर्गत “नेपाल खानेपानी संस्थान” गठन गरि काठमाण्डौ उपत्यका लगायत विभिन्न शहरी क्षेत्रमा संस्थान मार्फत खानेपानी तथा ढल निकास सेवा प्रवाह हुदै रहेकोमा मिति २०६९ भदौ २० गते नेपाल खानेपानी संस्थान र भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड बीच नेपाल खानेपानी संस्थान भरतपुर शाखाको सम्पत्ति तथा दायित्व भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डमा हस्तान्तरण गरिए ।

भरतपुरमा खानेपानी तथा ढल निकास विभागवाट वि.सं. २०३३ देखि जुगेडी खोलावाट खानेपानी आपुर्तिको शुरुवात भएको हो । जापान सरकारको सहयोगमा वि.सं. २०५० सालमा दुइवटा ट्यूबवेल, रामनगरमा फिल्टर प्लान्ट, १६०० घ.मी. क्षमतावाहनीपोखरी र थप वितरण पाईप लाईन निर्माण गरि आयोजनाको सुधार विस्तार गरियो । यो आयोजना वि.सं. २०५६ श्रावण १ ग देखि नेपाल खानेपानी संस्थान भरतपुर शाखालाई हस्तान्तरण गरियो । वि.सं. २०६१ मा जुगेडी प्रणालि बाटिवाट क्षतिग्रस्त भई रामनगर र देवघाट क्षेत्रको सेवा अवरुद्ध बन्नपुगयो । संस्थानले त्यसको उचित मर्मत संभार र समयानुकूल सेवा प्रणालीको विस्तार गर्न सकेन थप सेवा विस्तारको लागि भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड मार्फत खानेपानी सेवा सञ्चालन गर्ने र सरकारले खानेपानी संस्थान भरतपुर शाखाको सम्पत्ति तथा दायित्व भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डमा हस्तान्तरण गराईदिने गरि शहरी तथा वातावरणीय सुधार परियोजना (Urban and Environmental Improvement Project, UEIP) अन्तर्गत तत्कालिन भरतपुर नगरपालिकाको सहयोग नेपाल सरकारको ऋण तथा अनुदानमा भरतपुर खानेपानी आयोजनाका नयां संरचनाहरूको निर्माण कार्य गरिएको हो । यो आयोजना आ.व. २०६२।०६३ मा शुरू भई आ.व. २०६७।०६६ मा सम्पन्न भएको थियो ।

बोर्डको कार्यक्षेत्र :

वागमती प्रदेशको भरतपुर महानगरभित्र खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०६३ ले तोके बमोजिमको भौगोलिक क्षेत्र भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको कार्यक्षेत्र हो । उक्त ऐनको दफा द मा बोर्डले संचालन गर्नुपर्ने सेवा आफैले वा आवश्यकता अनुसार सेवा प्रदायकलाई अनुमति प्रदान गरी वा निजसँग सम्झौता गरी संचालन गर्न गराउन सक्ने प्रावधान रहेतापनि हाल बोर्ड आफैले

जास्तो कार्यक्रम भित्र सेवा प्रदान गरिरहेको छ ।

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड नियमावली २०६६ को परिच्छेद ४ मा भूमिगत स्रोतको पानीको नियमन सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । उक्त परिच्छेदका नियमहरूमा बोर्डले आफ्नो भौगोलिक क्षेत्रभित्रको भूमिगत स्रोतको पानीको नियमित रूपमा अनुगमन तथा नियमन गर्न सक्ने, भूमिगत स्रोतको पानीको उपयोग गर्न अनुमतिपत्र दिने, अनुमतिपत्रको शर्त पालना नगरेमा बोर्डले जरिवाना गर्न सक्ने बस्ता प्रावधानहरू रहेका छन् ।

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको गठनसँगै नेपाल सरकारको निर्णयानुसार तत्कालिन नेपाल खानेपानी संस्थान भरतपुर खानेपानी सञ्चालन गरेको खानेपानी सेवासँग सम्बन्धित सबै सम्पत्ति तथा दायित्वहरू यस बोर्डको स्वामित्वमा हस्तान्तरण भई आएको, खानेपानी तथा वातावरणीय सुधार परियोजना (Urban and Environmental Improvement Project UEIP) अन्तर्गत निर्मित संरचना र बोर्डले खानेपानी सञ्चालन गरेका संरचनाहरू हाल बोर्डसँग विद्यमान रहेको छ । भरतपुर महानगरभित्र आफ्नो कार्यक्रम भएतापनि बोर्डले जान २०८०।०८।१ को अन्त सम्ममा महानगरभित्रका बडा नं. १ देखि १६ र २२ नं. बडामा ४०,४७३ ग्राहक मार्फत आफ्नो सेवा विस्तार बरी महानगरका करिब ६० प्रतिशत जनसंख्यालाई दैनिक रूपमा खानेपानीको सेवा पुर्याईरहेको छ ।

कार्यसमिति सम्बन्धिय व्यवस्था:

खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन २०६३ को दफा १० मा बोर्डको कार्यकारी समिति सम्बन्धिय व्यवस्था रहेको छ । जसमा भरतपुर महानगरपालिकाको प्रमुख-१, स्थानिय उद्योग बाणिज्य संघको अध्यक्ष-१, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय (हालको खानेपानी मन्त्रालय) प्रतिनिधि-१, स्थानिय उपभोक्ता संघको अध्यक्ष-१, बोर्डवाट मनोनित खानेपानी क्षेत्रमा कार्यरत गैर सरकारी संस्थाको प्रतिनिधि-१, र सम्बन्धित क्षेत्रको विज्ञ सदस्य-१ गरि ६ जना सदस्य रहने व्यवस्था गरेको छ । खानेपानी मन्त्रालयको प्रतिनिधिको रूपमा संचिव खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, चितवनका प्रमुखलाई बोर्ड सदस्य तोकेको छ । समितिका सदस्यहरूले आफूहरूमध्ये बाट छानेको व्यक्ति समितिको अध्यक्ष हुनेछ । मनोनित सदस्यहरूको पदावधि चार बर्षको हुने, सदस्यहरूमध्येबाट अध्यक्षको चयन बर्ने, त्यस्तै ऐनको दफा १७ मा समितिले तोकिए बमोजिमको योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई कार्यकारी निर्देशकको पदमा नियुक्ति गर्ने र निक्षेप बोर्डको सचिव भई काम गर्ने कानुनी व्यवस्था छ ।

बर्तमान कार्यसमितिका सदस्यहरू:

- क) अध्यक्ष : भरतपुर महानगरपालिकाका प्रमुख, श्री रेनु दाहाल
- ख) सदस्य : स्थानिय उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष, श्री सुमन श्रेष्ठ
- ग) सदस्य : संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, चितवनका आयोजना प्रमुख, श्री सुन्दर सुवेदी
- घ) सदस्य : स्थानिय उपभोक्ताका संघको तर्फबाट प्रतिनिधि : श्री मदनकृष्ण घिमिरे
- ङ) सदस्य : खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाको तर्फबाट प्रतिनिधि : श्री रामजी सापकोटा
- च) सदस्य : खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको विज्ञ तर्फबाट प्रतिनिधि : श्री भरत अधिकारी
- छ) सदस्य सचिव : नि. कार्यकारी निर्देशक, श्री संजय बराल

बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार :

खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन २०६३, भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड नियमावली २०६६ तथा प्रचलित कानुन बमोजिम बोर्डको मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- (१) सेवा प्रणाली प्राप्त, निर्माण, विस्तार, सुधार तथा पुनर्स्थापना गर्ने गराउने,
- (२) सेवाको उपयोग सम्बन्धी नीति बनाई कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (३) खानेपानीको दुरुपयोग रोक्ने तथा खानेपानी प्रदूषित हुन नदिने,
- (४) खानेपानीको स्रोत, वितरण तथा सरसफाई सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने गराउने,
- (५) सेवा प्रणाली सम्बन्धी अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (६) सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने लगानी निश्चित गरी सोको योजना तयार गर्ने र आर्थिक स्रोतको व्यवस्था गर्ने गराउने,
- (७) सेवाको विस्तार तथा विकासका लागि आवश्यक पर्ने रकमको स्रोत पहिचान गरी प्राप्त गर्ने,
- (८) प्रचलित कानुनबमोजिम सेवाको महसुल दर निर्धारण गराउने साथै कानून बमोजिम निर्धारण भएको सेवा महशुलमा

- पुनरावलोकन गर्नुपर्ने भए सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने ,
 (९) सेवाको गुणस्तर वा मापदण्ड तोकिएकोमा त्यस्तो गुणस्तर वा मापदण्ड अनुसार सेवा प्रदान भए नभएको अनुगमन गर्ने साथै गुणस्तरयुक्त र प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न आवश्यक प्रबन्ध गर्ने,
 (१०) सेवाप्रदायकलाई सेवा प्रदान गर्न अनुमति पत्र प्रदान गर्ने वा सेवाप्रदायकसँग सम्झौता गरी सेवा प्रदान गराउने,
 (११) उपभोक्तालाई प्रदान गर्ने सेवा बापत निर्धारित महसुल असूल गर्ने गराउने,
 (१२) सेवाप्रदायकले सेवा प्रदान गर्दा कुनै उपभोक्तालाई पिर मर्का पर्न गएमा सो उपर सुनुवाई गरी उपयुक्त उपचार दिने,
 (१३) कुनै सरकारी निकायले संचालन गरिरहेको सेवा प्रणाली बोर्डमा हस्तान्तरण भएकोमा सो सेवा प्रणाली हस्तान्तरण हुँदाको बख्त निर्धारित शर्त र ऐन तथा नियमावली बमोजिम संचालन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा निरक्षण गर्ने गराउने ।
 (१४) भूमिगत पानीको उपयोग सम्बन्धी आवश्यक निति तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि नेपाल सरकार समक्ष प्रस्तुत गर्ने,
 (१५) वातावरणमा प्रतिकुल प्रभाव नपर्ने गरी आफ्नो भौगोलिक क्षेत्र भित्र आवश्यकता अनुसार सेवा प्रदायक वा उपभोक्तालाई भूमिगत पानी निकालन र उपयोग गर्न अनुमति पत्र प्रदान गर्ने,
 (१६) बोर्डको स्वीकृत संगठन तालिका अनुसार कर्मचारीको दरवन्दी स्वीकृत गरी निर्धारित विधि र प्रक्रिया अनुसार व्यवस्थापन गर्ने,
 (१७) बोर्डको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
 (१८) बोर्डको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्ने,
 (१९) सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

शुरुदेखि हालसम्म बोर्डले गरेका मुख्य नीतिगत एवं व्यवस्थापकीय कार्य तथा मुख्य उपलब्धिहरू:

- “भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड नियमावली, २०६६” तयार गरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको ।
- “कर्मचारी प्रशासन विनियमावली २०६९” र “आर्थिक प्रशासन विनियमावली २०६९” तयार गरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको ।
- २०६९।०५।२० मा नेपाल खानेपानी संस्थान, भरतपुर शाखाको सम्पत्ति र दायित्व बोर्डमा हस्तान्तरण भएको ।
- जनश्रमदान बापत तत्कालको लागि भरतपुर महानगरपालिकाले बोर्डलाई उपलब्ध गराएको सापटी रकम रु. २ करोड १० लाख १५ हजार र शुरुको सापटी रु. १ लाख समेत गरी जम्मा रु. २ करोड ११ लाख १५ हजार तत्कालिन नगरपालिकालाई फिर्ता गरिएको ।
- नेपाल खानेपानी संस्थान सरहको खानेपानी महशुल तथा अन्य सेवा शुल्क बापतको दरलाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन गरी मिति २०७० फागुन १ गतेदेखि खानेपानी महशुल निर्धारण आयोगबाट स्विकृत प्राप्त महशुल तथा सेवा शुल्कहरू लागु गरिएको ।
- बोर्डको वार्षिक बजेट, कार्यक्रम, प्रगति, आम्दानी, खर्च र लेखा परिक्षण प्रतिवेदन समावेश गरिएको वार्षिक प्रतिवेदनहरू खानेपानी मन्त्रालयमा पठाउने व्यवस्था रहेको ।
- सबै प्रतिवेदनहरू बोर्डको वेभसाईट www.bwsmb.org.np मा राख्ने व्यवस्था भएको ।
- मासिक रूपमा ३० वटा ग्राहकहरूको धाराबाट पानीको नमूना संकलन गरि बिभिन्न ७ प्यारामिटरहरूको आफ्नै प्रयोगशालाबाट खानेपानी गुणस्तर परीक्षण गरि रिपोर्ट बोर्डको वेभसाईट www.bwsmb.org.np राख्ने गरिएको ।
- वार्षिक रूपमा संचालनमा रहेका सम्पूर्ण वेलहरूको खानेपानी गुणस्तर मापदण्ड अनुरूपका सूचकहरूको क्षेत्रीय पानी प्रयोगशालाबाट परिक्षण गरी स्रोतको शुद्धताको सुनिश्चितता गर्ने गरिएको ।
- बोर्डको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, प्रतिवेदन, आम्दानी खर्च लगायतका सूचकहरू पारदर्शी रूपमा राख्ने गरिएको ।
- बोर्डबाट प्रदान गरिने सेवा सम्बन्धी “नागरिक बडापत्र” कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने गरिएको ।
- आ.व.०७९।०८० सम्मको अन्तिम लेखा परिक्षण कार्य सम्पन्न भइसकेको ।
- बोर्डमा करारमा कार्यरत कर्मचारीका लागि अवकास कोष स्थापना भई संचालन भइरहेको छ । यसले गर्दा ग्राहकहरूको महशुल भुक्तानीको निमित्त सहज तथा समय बचत समेत भएको छ ।

क्षमता विस्तारः

- प्रेमबस्ती, गौरीगंज, तोरीखेत, कैलाशनगर, लक्ष्मीपुर, आनन्दपुर, मङ्गलपुर, देवनगर, गितानगर, पटिहानी, फूलबारी, आदि महानगरका मुख्य स्थानमा भरतपुर महानगरपालिका, संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना चितवन, बागमती प्रदेश खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं. १ मकवानपुर तथा स्थानीय उपभोक्ताहरूसँग समन्वय र साझेदारीमा खानेपानी प्रणालीहरू क्रमशः विस्तार गर्दै लगिएको ।
- विभिन्न संस्थाहरूको सहयोगमा नीजि तथा सार्वजनिक जग्गा प्राप्त भई महानगरका विभिन्न २७ वटा स्टेशनहरूबाट खानेपानीको आपूर्ति भईरहेको ।
- बोर्डको नाउँमा धनगढामा ३, पटिहानीमा २, कैलाशनगरमा २, प्रेमबस्तिमा २ कठ्ठा द धुर र देवनगरमा ३ कठ्ठा ५ धुर, कृष्णपुरमा करिब १ कठ्ठा गरि जम्मा १३ कठ्ठा १३ धुर जग्गा खरिद गरिएको ।
- भरतपुर म.न.पा.५, लक्ष्मीपुर राममन्दिर परिसर संगै करिब १५ धुर जग्गा प्राप्त गरि खानेपानीका संरचनाहरू निर्माण गरेर पानी वितरण गरिएको ।
- भरतपुर ११ को जखडीमाई स्थित श्री जखडीमाई आधारभूत बिद्यालय मार्फत खानेपानीका संरचनाहरू निर्माणका लागि करिब ४ कठ्ठा क्षेत्रफल जग्गा प्राप्त भई सहलगानी खानेपानी आयोजनाका संरचनाहरू निर्माण सम्पन्न गरिएको ।
- नेपाल खानेपानी संस्थानबाट प्राप्त द वटा, तत्कालिन भरतपुर नगरपालिका (UEIP Project) बाट ५ वटा र विभिन्न सहयोग र बोर्डबाट निर्मित ३३ वटा गरी जम्मा ४६ डिप ट्युबवेलहरूको निर्माण गरि संचालन भएका ।
- दैनिक पानी उत्पादन क्षमता करिब ३ करोड ४८ लाख लिटर पुगेको ।
- पुरानो र नयाँ प्रणालीमा समेत गरी जम्मा ११६२.३९ कि.मि. वितरण लाईन विस्तार गरिएको ।
- रोजगार्डेन र जखडीमाई उपभोक्ता समितिहरू र खानेपानी संस्थानबाट गरी हालसम्म जम्मा ८६.१५ कि.मि. पाईप लाईन सञ्चालन प्राप्त भएको ।
- उच्चोक्ता समिति मार्फत संचालित रोज गार्डेन खानेपानी आयोजना बोर्डमा हस्तातरण भई २०७३ जेष्ठ महिना देखि बोर्डको स्वामित्वमा लिइएको । यस आयोजना अन्तर्गत १० धुर जग्गा, डिप ट्युबबेल १ थान, २५ के.मि.ए.को ट्रान्सफर्मर- १, ४.५५ कि.मि. वितरण पाईपलाईन, पम्प धारा संख्या १७० रहेको ।
- उच्चोक्ता समिति मार्फत संचालित जखडीमाई खानेपानी आयोजना बोर्डमा हस्तातरण भई २०७४ फाल्गुण महिना देखि बोर्डको स्वामित्वमा आएको । यस आयोजना अन्तर्गत ४ कठ्ठा जग्गा, डिप ट्युबबेल-१, ३.६ कि.मि. वितरण पाईपलाईन, भण्डार घर-१ र ग्राहक संख्या चालु १५० र नचल्ने अवस्थाका १५ रहेको ।
- वितरण लाईन जडान भएका स्थानहरूमा ग्राहकले मागेकै दिनमा धारा स्वीकृत गरि सुख्खा समयमा ३,४ दिन भित्र र अन्य समयमा १,२ दिन भित्रमा नयाँ धारा जडान गरिदै आएको ।
- भरतपुर म.न.पा. ९ र १२ मुख्य सेवा क्षेत्र रहेको धनगढा सहलगानी खा.पा.आ.को सम्पुर्ण संरचना निर्माण सहित पाईप लाईन विस्तार गरि खानेपानी सञ्चालन भएको ।
- खानेपानी संस्थान, उपभोक्ता समितिबाट हस्तान्तरण भएका रोज गार्डेन र जखडीमाई योजनाबाट प्राप्त भएका समेत गरेर हाल कुल ४०,५१९ ग्राहकहरूको घरमा नयाँ धाराहरू जडान भएको ।
- आ.व. २०८०/१०८१ मा कूल २,९५० ग्राहकहरूको घरमा नयाँ धाराहरू जडान गरिएको ।
- भरतपुर म.न.पा.११ सेवा क्षेत्र रहेको जखडीमाई सहलगानी खा.पा.आ.को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
- संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, चितवन मार्फत पटिहानीमा ४५० घ.मी. क्षमताको ओभरहेड पानी टंकी निर्माण सम्पन्न भई संचालनमा आएको ।
- भरतपुर १०, बोर्डको कार्यालय परिसर भित्र रहेको ४०० घन मीटर क्षमताको पानी भण्डारण गर्ने स्टीलको ओभरहेड टंकी जीर्ण र पुरानो भैसकेकोले ९०० घनमीटर क्षमताको नयाँ बैकल्पिक ओभरहेड ट्याङ्की निर्माण गरि संचालनमा आएको ।

युहावट नियन्त्रणः

- पानी दुरुपयोग गर्ने ग्राहकहरूमध्ये यस आ.व. मा १२ जनाबाट रु.४३,५४० थप महशुल संकलन गरिएको ।
- यस बोर्डबाट वितरण हुने खानेपानीको अनधिकृत र नीति बिपरित (मिटर बिना, मिटर बाईपास गरेर, कनेक्सन पाईपबाट

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ०८०/८१ >>>

सिधै मोटर पम्पको प्रयोग गरेर) पानी प्रयोग गरेको गोप्य जानकारी दिने व्यक्तिको नाम, ठेगाना गोप्य राखी प्रोत्साहन स्वरूप उचित रकमको व्यवस्था गरिएको ।

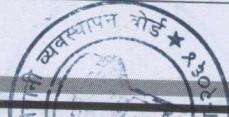
- असार मसान्त सम्ममा रु.पाँच हजार भन्दा माथि बक्यौता महशुल रहेका ग्राहकहरु लाई पत्रमार्फत र बारम्बार भेटेर ताकेता गरिएको ।
- मिटर नभएका ग्राहकहरुको संख्या ०.५ प्रतिशतमा मा भारिएको, शत प्रतिशत मिटरिङ्ग गर्ने उद्देश्य हुँदाहुँदै केहि सरकारी कार्यालयहरु मिटर राख्न इच्छुक नदेखिएकोले १००% मिटरिङ्ग हुन नसकेको ।
- सबै ग्राहकहरु नम्बरिङ्ग गरिएकोले मिटर रिडिङ्ग कार्य बढी प्रभावकारी भएको ।
- उल्लेखित प्रयास स्वरूप चुहावट दर २९ प्रतिशत रहेको छ । विकास निर्माणका कार्यहरु, सडक, ढल निर्माण भूमिगत विद्युतीकरण आदीले पाईपलाईनमा क्षति भई चुहावट दरमा वृद्धि भएको देखिन्छ, प्राविधिक कारणले सामान्यतः चुहावट दर २०% भन्दा कम गर्न नसकिने ।
- खानेपानीको मितव्ययी प्रयोगका लागि बोर्डको सेवा क्षेत्र भित्र बिगतमा जडान भएका सबै सामुदायिक धाराहरु हटाइएको ।

खानेपानी सेवा प्रणालीको संक्षिप्त विवरण:

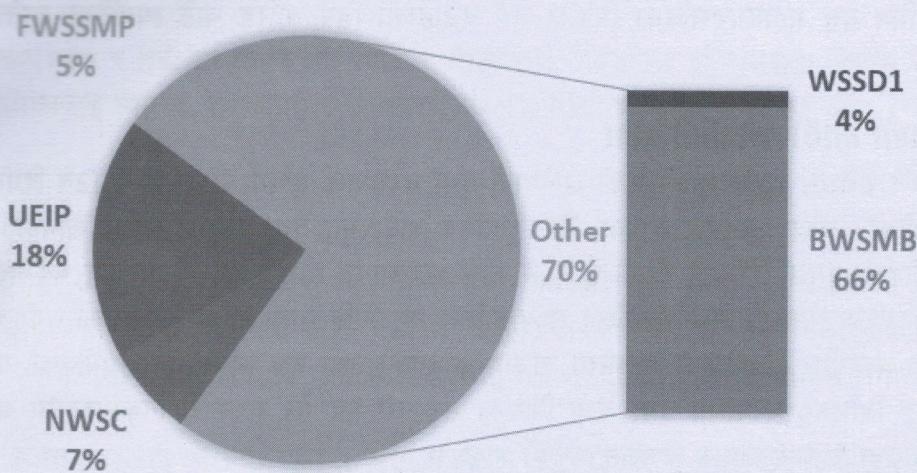
यस बोर्ड अन्तर्गत तालिका नं. १ अनुसार हासकटटी कटाएर संस्थानबाट प्राप्त ९ करोड दश लाख ८४ हजार ५४८, भ.न.पा.को शहरी तथा वातावरणीय सुधार परियोजनाबाट प्राप्त १९ करोड १२ लाख ४४ हजार २०५ र बोर्डले आफ्नो आन्तरिक श्रोत र अन्य सहयोगी संस्थाहरुको सहयोगमा निर्माण गरेको ५४ करोड ७३ लाख ५६ हजार ९३ गरी जम्मा रु. ८३ करोड ७४ लाख ८४ हजार ८४५ वरावरको सम्पत्ति छ ।

तालिका नं. १ : भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले संचालन गरेको सेवा प्रणालीको विवरण:

विवरण	नेपाल खानेपानी संस्थान	शहरी तथा वातावरणीय सुधार परियोजना (UEIP)	बोर्ड (उ.स. र अन्य सहयोगमा)	जम्मा	सम्पत्ति हस्तान्तरणबाट
डिप ट्यूबवेल	८ वटा	५ वटा	३३ वटा	४६ वटा	रोजगार्डेन १ जखडीमाइ १
डिजल जेनेरेटर	१ सेट (१००के.भि.ए.)	३ सेट (१००के.भि.ए. २, १८० के.भि.ए. १)	९सेट (१६० -१, (८२.५के.भि.ए. ७ ४० के.भि.ए. १)	१३ सेट	
पानी पोखरीको संख्या र क्षमता	२ वटा (४०० M ³ ओभरहेड १, १२०० M ³ जमिन १)	३ वटा (४५०M ³ ओभरहेड १, १०० M ³ जमिन १ १००० M ³ जमिन १)	१५ वटा (१०० M ³ हेड १, ४५० M ³ हेड ८, २२५ M ³ हेड ३, ४०० M ³ जमिन ३)	२० वटा १०३२५ M ³ (६०२५ M ³ ओभरहेड, ४३०० M ³ जमिन)	
भवन	२ वटा	२ वटा	२ वटा	६ वटा	निर्माणाधिन २
पाइप लाईनको लम्बाई	७८ कि.मी. (DI, GI, HDPE)	२१४ कि.मी HDPE)	८७०.३९ कि.मि. (HDPE)	११६२.३९ कि.मि. (DI, GI, HDPE)	रोजगार्डेन ४.५५ जखडी ३.६०
२०८० आषाढ मसान्तका स्थिर सम्पत्ति मूल्य, रु.	१०,१२,७५,०३६	१९,६८,६७,९६५	४७,००,०९,९७४	७६,८१,५२,९७४	
हासकटटी	२३९०४८	५६२३७६०	१२६७९७५०	२०६९३९९८	
२०८१आषाढ मसान्तका स्थिर सम्पत्ति मूल्य, रु.	९,८८,८४,५४८	१९,१२,४४,२०५	५४,७३,५६,०९३	८३,७४,८४,८४५	हासकटटी कटाएर

वोर्डमा हालसम्म भएको पाइपलाईनको योगदानको अवस्था

नरतपुर महानगरपालिकामा वर्तमान खानेपानी सुविधाको स्थिति (२०८१ आषाढ मसान्त सम्मको):

- महानगरपालिका भित्रका करीब ९६,५९१ घरधुरी मध्ये ४०५१९ ग्राहकहरु मार्फत करीब २,३६,२२५जना जनसंख्यालाई बोर्डबाट शुद्ध र व्यवस्थित खानेपानी सेवा उपलब्ध भएको छ ।
- महानगरपालिका भित्र रहेका मेघौली, जगतपुर, शुक्नगर, शारदानगर, शिवनगर र कविलास, रामनगर, दिव्यनगर, गुञ्जनगर, पार्वतीपुर, गोलाघाट आदी स्थानमा विभिन्न खानेपानी योजना मार्फत सेवा पुगेको ।
- करीब १८,५०० घरधुरीमा वोर्ड बाहेकका अन्य उपभोक्ता समिति वा आयोजना मार्फत खानेपानी सेवा उपलब्ध भएको छ ।
- संस्थागत/व्यक्तिगत डिप बोरिङ मार्फत महानगर भित्रका करीब ८० प्रतिशत जनसंख्याले डिप बोरिङको शुद्ध पिउने पानीको सुविधा लिएका, करीब १०% ले खानेपानीको पाइप सञ्चाल भएर पनि सेवा नलिएको, १० प्रतिशतलाई डिप बोरिङ मार्फत पाइप प्रणालीको सुविधा छैन, व्यवस्थित खानेपानीको माग बढ्दो ।
- संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, चितवन र खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं. १, मकवानपुर, हेटौँडाको साफेदारीमा विकास गरेका खानेपानी आयोजनाहरूमध्ये प्रेमबस्ती, गौरीगंज, तोरीखेत, कैलाशनगर, आनन्दपुर, लक्ष्मीपुर, धनगढा, मंगलपुर, जखडीमाई र पटिहानी निर्माणसम्पन्न भै सेवा बितरण शुरु भएका ।
- त्यसै साफेदारीमा गितानगर आयोजना निर्माण सम्पन्न भएको छ भने देवनगर आयोजना हाल निर्माणको अन्तिम चरणमा छ ।
- संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, चितवन मार्फत पटिहानीमा ४५० घ.मी. क्षमताको ओभरहेड पानी टंकी निर्माण सम्पन्न भएको ।
- भरतपुर ७, प्रेमबस्तीमा बागमती प्रदेश सरकार, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र बोर्डको साफेदारीमा एउटा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न ।
- भरतपुर ५, कैलाशनगरमा जेनेरेटर सेड निर्माण सहित ८२.५ के.मि.ए. क्षमताको जेनेरेटर खरिद गरि जडान गरिएको ।
- कैलाशनगर मध्ये इन्द्रपुरी, पारसनगर र फुलबारीका केही क्षेत्रहरूमा कैलाशनगर पम्पबाट थप पाइपलाईन विस्तार गरी आंशिक सेवा दिईएकोले ।
- खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन न. १ कार्यालयबाट मङ्गलपुर र रामपुर क्षेत्रमा खानेपानी सेवा बिस्तार गर्न १०० मिटर डीप बोरिङ निर्माण गरी ५० के.मि.ए. क्षमताको ट्रान्सफर्मर सहित बिद्युत लाईन जडान गरी र बोरिङ सञ्चालन गरी खानेपानी वितरण भैसकेको ।

- मंगलपुर, पारसनगर, ईन्द्रपुरी र फुलबारी क्षेत्रका बाँकी केहि भागहरूमा बोर्डको मौजुदा प्रणाली बिस्तार गरि सेवा विस्तार गरिएको ।
- आ.ब. २०७३/०७४ देखि र यसै आ.ब. मा पनि वार्ड नम्बर ११ को लागि जखडीमाई सहलगानी खा.पा.आ, मंगलपुरको लागि भरतपुर १५, १६ डिप बोरिङ तथा मंगलपुर खा.पा.आ., कैलाशनगर खा.पा.आ. र गीतानगर खा.पा.आ. र आनन्दपुर आ.पा.आ. सुधार विस्तार कार्यक्रममा समावेश भई प्रत्येक नयाँ खा.पा.आ.को लागि थप केहि बजेट बिनियोजन गरी सेवा बिस्तार गरीएको ।
- आगामी ५ बर्ष भित्र यस महानगरपालिका भित्रका सबै वडाहरूमा डिप बोरिङ बाटै व्यवस्थित खानेपानीको सुविधा पुऱ्याउने योजना रहेको ।

बोर्डको वर्तमान तथा आवी कार्ययोजना :

सन् २०३० सम्म सबैलाई आधारभूत स्तरको खानेपानी तथा सरसफाई सुविधा उपलब्ध गराउने दिगो विकासको लक्ष्य अनुरूप नेपाल सरकारले तय गरेको लक्ष्य अनुसार आफ्नो सेवा क्षेत्रभित्र आधारभूत तथा मध्यम स्तरको खानेपानी तथा सरसफाई सुविधा उपलब्ध गराउनु यस बोर्डको प्रमुख दायित्व रहेको छ । आफ्नो व्यवस्थापन संयन्त्र पूर्णरूपमा सक्षम भई नसकेको हालको अवस्थामा यस बोर्डको एकमात्र आन्तरिक श्रोतबाट मात्र उल्लेखित लक्ष्य हासिल गर्नु त्यति सहज देखिन्दैन । यसको लागि बोर्डले भरतपुर महानगर पालिका, संघीय सरकार अन्तर्गतको खानेपानी मन्त्रालय, संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, प्रदेश सरकार अन्तर्गतको खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय तथा अन्य विभिन्न सरकारी एवं गैर सरकारी निकायहरूसँग सहकार्य र आन्तरिक सह लगानीमा थप नयाँ आयोजना र कार्यक्रमहरू संचालन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

यसै सन्दर्भमा, संघीय खानेपानी मन्त्रालय अन्तर्गतको खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागको सहलगानी खानेपानी कार्यक्रम मार्फत सह-लगानी मार्फत आयोजनाका थप निर्माण कार्यहरू संचालन गर्ने गरि निर्माण सम्भौता भएको धनगढा सह-लगानी खानेपानी आयोजनाका सम्पूर्ण निर्माण कार्यहरू सम्पन्न भइ उक्त प्रणालीलाई बोर्डको मूल प्रणालीमा समावेश गरि सेवा सुचारू भईरहेको अवस्थामा छ । यसै गरी भरतपुर महानगरपालिकाको वडा नं. ११ मा खानेपानी सेवा बिस्तारका लागि संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गतको सहलगानी कार्यक्रम मार्फत जखडीमाई सहलगानी खानेपानी आयोजनाका संरचनाहरू निर्माण सम्पन्न भई सेवा सुचारू भएका छन् ।

त्यसै संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना चितवनको सहयोग र समन्वयमा भरतपुर ३ मा वेलचोक सहलगानी खानेपानी आयोजना र भरतपुर ८ र ९ क्षेत्रलाई समेट्दै गरी शरदपुर सहलगानी खानेपानी आयोजनको डि.पि.आर लगायत बजेट मागको प्रक्रिया अधि बढेको छ ।

खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०६३ मा व्यवस्था भए बमोजिम यस बोर्डले खानेपानी तथा सरसफाई नियमित, व्यवस्थित भरपर्दो बनाउन बोर्डले विगतका वर्षहरूमा जस्तै आगामी दिनहरूमा निम्न अनुसारका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिई थप केहि कार्यक्रमहरू संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

- खानेपानी सुविधा अभावग्रस्त क्षेत्रहरू र खानेपानीको पाईपलाईन बिस्तार नपुरोका टोल वस्तीहरूमा हरेक वर्ष नयाँ पाईपलाईन थप विस्तार गर्दै जाने ।
- बोर्डको सेवा क्षेत्रमा नयाँ आयोजना निर्माण गर्दा नयाँ उपभोक्ता संस्थाहरू समेत दर्ता गर्दै जाँदा भविष्यमा बोर्ड र उपभोक्ता संस्था बिच संस्थागत दोहोरोपना आउने र महानगरको खानेपानी व्यवस्थापनमा एकरूपता नहुने भएकोले यस सम्बन्धमा उपयुक्त नीतिगत व्यवस्थाको लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग पहल गर्ने ।
- उपभोक्ताबाट संचालन व्यवस्थापन गरिई आएका खानेपानी योजनाहरूलाई सम्बन्धित उपभोक्ता समितिसँग वार्ता आदिको प्रक्रियाबाट स्वामित्वमा लिई बोर्डले सञ्चालन व्यवस्थापन गर्ने ।
- मौजुदा खानेपानी भण्डारण क्षमता ज्यादै न्युन रहेकोले आवश्यक श्रोत जुटाएर भण्डार क्षमतालाई कमशः वृद्धि गर्दै जाने ।
- प्रदेश सरकार अन्तर्गतको खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र संघीय खानेपानी मन्त्रालय अन्तर्गतको खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, चितवनबाट अधिल्ला आ.व.हरूबाट शुरू गरिएका शिवनगर, शारदानगर, दिव्यनगर, भरतपुर १५, १६ डिपवोरिङ, रामनगर लगायतका खा.पा.आ.हरूमा बोर्डको समेत लगानी गरी आयोजनालाई छिटो सम्पन्न गर्ने र त्यसको संचालन व्यवस्थापन जिम्मा बोर्डले नैर्नयमान्तर्गत गरी पहल गर्ने ।

- म.न.पा. भित्रका विभिन्न टोल विकास संस्था, बडा कार्यालय र गै.स.स.को समन्वय र सहकार्यमा प्रदुषण रोकथाम, चुहावट नियन्त्रण, पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम, वातावरणमैत्री बार्ड, प्रदुषणमुक्त टोल घोषणा, ग्राहक सचेतना जस्ता स्वास्थ्य सरसफाई र वातावरण सम्बन्धि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै बोर्ड र सेवाग्राही वीच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्ने ।
- भरतपुर महानगरपालिकासंगको आन्तरिक सहलगानी र समन्वयमा बिगतका बर्षहरुमा जस्तै फोहर पानी व्यवस्थापन, वातावरणीय सरसफाई आदि सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी ठोस तथा तरल फोहर व्यवस्थापनमा महानगरपालिकालाई आवश्यक र रचनात्मक सहयोग गर्ने ।
- म.न.पा. क्षेत्र भित्र आवश्यक र बढी जनघनत्व हुने स्थान र चोकहरुमा सार्वजनिक शैचालयहरु निर्माण गर्ने ।
- भरतपुर महानगरपालिकालाई स्वास्थ्य, सरसफाई र वातावरण संरक्षण सुधारका लागि आवश्यक नीति र कानूनी व्यवस्थाका लागि सहयोग गर्ने ।

कर्मचारी व्यवस्था:

हाल बोर्डमा ५ जना स्थायी, करारमा कार्यरत ६४ जना, दैनिक ज्यालादारीमा कार्यरत ११ जना र कार्यकारी निर्देशक सहित जम्मा ८१ जना कर्मचारीहरु कार्यरत छन् । दैनिक रूपमा पम्प सञ्चालन, ग्राहकहरुको खानेपानी मिटर अङ्क रिडिङ, पानीको गुणस्तर परीक्षण र बिद्युत सम्बन्धि मर्मत संभारको लागि १३ जना व्यक्तिहरूलाई (Outsourcing) गरि काममा लगाईएको छ ।

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको आ.व. २०८०/८१ आमदानी र खर्चको विवरण:

आमदानी तर्फः

क्र.स.	शिर्षक विवरण	रकम रु.	कैफियत
१	पानी महशुल बापतको बिलिङ रकम	१३ करोड ९५ लाख ८३ हजार ६८६	
२	अधिल्ला वर्षहरुको उठन बाँकी रकम	३ करोड ६२ लाख ७ हजार ३४८	
३	आ.व.को असार मसान्त सम्म खूद पाउनु पर्ने रकम	१७ करोड ५७ लाख ९१ हजार ३४	
४	आ.व.मा महशुल बापत संकलित रकम	१३ करोड ९५ लाख ६ हजार ३०४	
५	आ.व.को असार मसान्त सम्म महशुल उठन बाँकी रकम	३ करोड ६९ लाख ९५ हजार ६५७	
६	अन्य खानेपानी आयोजनाहरु, अनुदान तथा जनश्रमदान स्वरूप प्राप्त रकम	१२ लाख २७ हजार ९०५	
७	धारा जडान तथा अन्य सेवा शुल्क शिर्षकवाट	२ करोड ३० लाख २० हजार ५५९	
८	आ.व. मा जम्मा हुन आएको बैङ्क व्याज	६७ लाख ७७ हजार १२०	
९	अनुदान बाहेक ४,७ र ८ तीनवटै मिलाएर खुद आय	१६ करोड ९३ लाख ३ हजार ९८३	
१०	गत वर्षको बैकमा बाँकी रकम	१५ करोड २७ लाख ७५ हजार २४४	
११	गत वर्षको बैकमा बाँकी रकम (१०) समेत आ.ब. २०८०/०८१ को कुल आमदानी रकम	३२ करोड २० लाख ७९ हजार २२७	
१२	प्राप्त अनुदान सहित यस आ.ब.को खुद आमदानी	३२ करोड ३३ लाख ७ हजार १३२	
१३	उल्लेखित रकम आ.व. को वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा	१११ प्रतिशत	

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०८०/८१

खर्चतर्फः

क्र.सं.	शिर्षक विवरण	रकम, रु.	कैफियत
१	विभिन्न शिर्षकहरूमा भएको कूल सञ्चालन खर्च	७ करोड २२ लाख ८६ हजार ४३९	
२	यस आ.व.को खुद आम्दानी	१६ करोड ९३ लाख ३ हजार ९८३	
३	खुद आयमा सञ्चालन खर्च घटाउँदा बाँकी बचत	९ करोड ७० लाख १७ हजार ५४४	
४	गत आ.व.को बैङ्क मौज्दात	१५ करोड २७ लाख ७५ हजार २४४	
५	आ.व.को बैङ्क मौज्दात समेत गरी कूल बचत	२४ करोड ९७ लाख ९२ हजार ७८८	
६	आ.व. मा पूँजीगत तर्फ	१० करोड ७९ लाख ६८ हजार ३२२	
७	अन्य खानेपानी आयोजनाबाट श्रमदान तथा अनुदानप्राप्त	१२ लाख २७ हजार ९०५	
८	अनुदान समेत पूँजीगत खर्च जम्मा	१० करोड ९१ लाख ९६ हजार २२७	
९	नागरिक लगानी कोषमा भएको मौज्दात	३७ लाख ४० हजार ८८६	
१०	आर्थिक बर्षको अन्तमा जम्मा बचत	१३ करोड ८० लाख ८३ हजार ५८०	
११	कुल जम्मा	३२ करोड ३३ लाख ७ हजार १३२	

आ.ब. २०८०/८१ को लक्षित तथा वास्तविक आम्दानी खर्चको विस्तृत विवरण निम्न अनुसार छ ।

आम्दानी तर्फ			
आम्दानी शिर्षक	अनुमानित आम्दानी	यस वर्षको वास्तविक आम्दानी	प्रतिशत
गत आ.व.को अ.ल्या	१५२७७५२४४		०
पानी महशुल रिडिङ	१२६५४००००	१३९५०६३०४	११०
धारा जडान शुल्क	११००००००	१४४०९२५०	१३१
पाईप विक्री	०	०	
निवेदन दस्तुर	७४००००	८२०१००	१११
कार्ड विक्री	२५०००	३०३५०	१२१
नामसारी ठाँउसारी	३७५०००	३७८५००	१०१
वैक व्याज	२००००००	६७७७१२०	३३८
विविध	१००००००	३६५७११	४२५
थप महशुल	१००००००	४३५४०	४४
जरिवाना	४००००००	६६७८९०८	१६७
नम्वर प्लेट दस्तुर	२२००००	३०२२००	१३७
सडक डिभिजन अनुदान	९००००००	१२२७९०५	२७
कुल जम्मा	३०६८७५२४४	१७०५३१८८८	

खर्च तर्फ :

खर्च शिर्षक	अनुमानित खर्च	यस वर्षको वास्तविक खर्च	प्रतिशत
तलब तथा ज्याला	५०००००००	३५२४३३९६	७०
भत्ता	८०००००	६४२०००	८०
वैठक भत्ता	८८८०००	३८१०००	४३
दैनिक भ्रमण भत्ता	९७६०००	३०२०००	३१
सामाजिक उत्तरदायित्व	१२५००००	१६५७७५	१३
टेलिफोन महशुल	३६००००	११६९०५	३२
परामर्श सेवा	३७०००००	१६४५२१०	४४
तालिम, गोष्ठी, उपभोक्ता सचेतना, चुहावट नियन्त्रण आदि	१५५००००	६३०९६४	४१
ग्राहक नम्बरिङ कार्यक्रम	५०००००	१९६६२०	३९
वातावरणीय सरसफाई कार्यक्रम	४५००००	०	०
पानी सुरक्षा योजना	४५००००	२५९८४७	५७
पत्रपत्रिका र विज्ञापन	२०००००	१९८४३५	९९
अतिथि सत्कार	३०००००	२३१७४०	७७
विद्युत महशुल	३०००००००	२४०२४१७०	८०
ईन्धन सवारी	७२००००	५९०९८४	८२
ईन्धन अन्य (जेनेरेटर)	६७२००००	५२१२६९९	७८
मसलन्द कार्यालय सामान	७२००००	४००७०३	५६
लेखा परिक्षण	२५००००	१५३०००	६१
छपाई	११५४०००	८९८०९५	७१
केमिकल (व्लिचिङ पाउडर) खरिद	३९५०००	०	०
विविध खर्च	९२००००	६०८४९४	६६
मर्मत, दुवानी	६०००००	४६६०८२	७८
महशुल निर्धारण आयोगको सेवा शुल्क	५६४४७०५	०	०
महशुलमा छुट	४००००००	०	०
महशुल मिलान	९०००००	०	०
वैक कर खर्च	३०००००	०	०
जम्मा चालु खर्च	११२,८६७,७०५	७२,२८६,४३९	६४
भरतपुर खा.पा.आ.मर्मत सुधार	१५५०००००	१५२८८७०४	९८
भरतपुर खा.पा.आ. सुधार विस्तार	४२००००००	४१८३४२४८	१००
कैलाशनगर- फुलवारी खा.पा.आ.	६००००००	०	०

खर्च शिर्षक	अनुमानित खर्च	यस वर्षको वास्तविक खर्च	प्रतिशत
पटिहानी खा.पा.आ.	५००००००	९९१५४३	२०
मंगलपुर खा.पा.आ.	६००००००	२३७९०७१	४०
गिरानगर खा.पा.आ.	१०००००००	५७७४६९४	५८
आनन्दपुर खा.पा.आ	५००००००	२७८५८११	५६
सहलगानी खा.पा.आ.जखडीमाई	५५०००००	४५४७३६९	८३
सहलगानी खा.पा.आ.देवनगर	३५०००००	०	०
फर्निचर खरिद	६०००००	१३८४५४	२३
मेशन तथा विद्युति उपकरण खरिद	१३००००००	८८७६६४६	६८
कार्यालय उपकरण खरिद	१३०००००	७०८९२५	५५
कार्यालय नयाँ भवन	२०००००००	०	०
भवन मर्मत, रङ्गरोगन, सेड निर्माण	८७०००००	७१८८७५९	८३
शिर्षक वाहेक आकस्मिक खर्च	०	०	०
गत वर्षको भुक्तानी वाँकी	१०४९४२९५	०	०
जग्गा खरिद, पुँजीगत खर्च	१५००००००	१४८००३४९	९९
धराटी फिर्ता	४५०००००	२६५३७४८	५९
जम्मा पुँजीगत खर्च	१७२०९४२९५	१०७९६८३२२	६१
कुल जम्मा खर्च :-	२८४९६९९२०	१८०२५४७६९	६३

आ.व. २०८०/०८१ मा बोर्डबाट गरिएका मुख्य कार्यहरू:

- आ.व.मा २५०० निजि धारा वितरण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा जम्मा २९५० वटा निजि धारा वितरण गरिएको ।
- महानगरपालिकाका १ देखि १६ र २२ नं. वडाहरूमा कुल ६७.१३७ कि.मि.थप पाईप लाईन विस्तार गरिएको जसमध्ये ६४.६५ कि.मी बोलपत्र र दरभाउपत्र आक्तान गरि भएको र २.४९ कि.मी उपभोक्तासँगको जनसहभागिता मार्फत गरिएको ।
- भरतपुर वडा नं. ७ नमुना टोलमा विद्युत जडान र पम्प घर निर्माण गरी नयाँ डिप वोरिड संचालन गरिएको । यसले गर्दा महानगरका वडा नं. ७ र ९ का समस्याग्रस्त स्थानमा खानेपानी वितरणलाई थप प्रभावकारी बनाईएको ।
- कृष्णपुर शाखामा पटक पटक विद्युतीय कारणले हुने समस्यालाई हल गर्दै ३०० के.मि.ए क्षमताको नयाँ ट्रान्सफर्मर खरिद गरि जडान गरिएको ।
- आनन्दपुर स्टेशनमा जेनेरेटर सेड निर्माण गरेर ८२.५ के.मि.ए क्षमताको डिजेल जेनेरेटर खरिद गरी संचालन गरिएको ।
- गीतानगर खानेपानी आयोजनाको सेवा क्षेत्र भित्र कुल ३८ कि.मी पाईपलाईन विस्तार गरी महानगरको वडा नं. ६ का अधिकांश जनता शुद्ध खानेपानीबाट लाभान्वित भएको ।
- भरतपुर १० स्थित मुख्य कार्यालयको प्रशासनिक भवन जिर्ण भएकाले राष्ट्रिय भवन संहिता अनुरूपको प्रशासनिक भवनको ठेक्का आव्हान गरिएको ।
- हुलाकी सडक खण्डमा पर्ने भरतपुर १० हाकिमचोक देखि भरतपुर ७ सिताराम चोक सम्म डिभिजन सडक कार्यालयसँगको समन्वय र सहकार्यमा करिब ८ कि.मी क्षमता विस्तार गर्दै पुराना पाईपलाईन विस्थापीत गरि नयाँ पाईपलाईन विस्तार गरिएको ।
- भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ४ मा अवस्थित वैदिकनगर खानेपानी आयोजना का विभिन्न स्थानमा थप पाईप विस्तार सँगै करिब २ कि.मी क्षमता विस्तार गरिएको ।
- भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. १५ स्थित फुलबारी खानेपानी आयोजनको सेवा क्षेत्रमा करिब ४.५ कि.मी पाईपलाईन विस्तार गरिएको ।

- तोरिखेत खानेपानी आयोजना वडा नं. ५ का अवस्थित स्टेसनमा पर्खाल लगाई ४० के.भि.ए क्षमताको डिजेल जेनेरेटर खरिद गरी संचालन गरिएको ।
- भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. २२ मा अवस्थित पटिहानी खानेपानी आयोजनाको स्टेशनमा पर्खाल मर्मत, रंगरोगन, मोजाएक टायल लगाई सौन्दर्यकरण गरिएको ।
- भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ४ मा रहेको सानो यज्ञपुरी खानेपानी आयोजना छिटो संचालनका लागि सहयोग पुगोस भन्ने हेतुले करिब ६ कि.मी पाईपलाईन विस्तार गरिएको ।
- यथ पाईपलाईन विस्तारका लागि खरिद प्रक्रियाबाट ५१.१५ कि.मी पाईप खरिद गरिएको ।
- विभिन्न सार्वजनिक निकाय मार्फत भएका विकास निर्माणका कार्य गर्दा भएको क्षति न्यूनीकरणका लागि करिब ५ कि.मी पाईपलाईन प्रतिस्थापन गरिएको ।
- बाईपास सडक खण्ड र पुल्चोक गोन्दाड सडक खण्डमा विस्तार भएका नयाँ पाईपलाईन र पुराना शाखा लाईनमा इन्टरकनेक्सन गरिएको ।
- बोर्डको सेवाक्षेत्र भित्र रहेका प्रत्येक वडा मा भएका ग्राहक मध्य करिब ५ प्रतिशत ग्राहकहरु Random sampling को आधार मा छानौट गरी विभिन्न सूचकहरु राखी जम्मा १८०० ग्राहकहरुको ग्राहक सन्तुष्टि सर्वेक्षण (Consumer satisfaction survey) कार्य सम्पन्न गरिएको ।

भरतपुर खानेपानी आयोजना सुधार विस्तारः

वितरण प्रणाली थप भएका मुख्य स्थानहरूः

क्र.सं.	स्थान	वडा नं.	परिमाण (मि.)	कैफियत
१	बौद्ध चोक बाट भित्र (पूर्व)	६	२,३७१	
२	गंगा देखी हार्डवेयर देखि उत्तर को बाटोमा	६	१,४५०	
३	पाडेघुम्ती देखि बीसहजार ताल चोक	६	१,९००	
४	जन कल्याण चोक देखि इन्द्रपुरी चोक सम्म	६	१,१००	
५	जानकी टोल गेट देखि भित्र गई गाई फर्म सम्म	६	६५०	
६	पारस नगर चोक देखि पूर्वजानकी पार्क सम्म	६	६५०	
७	इन्द्रपुरी चोक, देखि चोक बजार पश्चिम	६	१,१००	
८	बीसहजार तालचोक देखि चोक बजार पूर्व	६	२,६१३	
९	इन्द्रपुरी चोकदेखि बौद्ध चोकसम्म (दुर्गापञ्चायन टोल विकास संस्था)	६	३५०	
१०	खरदार चोकदेखि दुईतले होटलसम्म (विवेकशील टोल विकास संस्था)	६	४८१	
११	खरदारचोक देखि बिनायक बालबाटिका	६	३९४	
१२	इन्द्रपुरी मार्ग-९ देखि इन्द्रपुरी स्कुलसम्म	६	३५०	
१३	बिनायक बालबाटिकादेखि गितानगर कलभर्टसम्म (विवेकशील टोल विकास संस्था)	६	४३५	
१४	बैद्य चोक देखि पूर्व कलभर्टसम्म (प्रतिभा टोल विकास संस्था)	८	६४०	
१५	दाढ़चोक देखि बैद्यचोक	६	१,१५४	
१६	धौलागिरी मार्ग देखि मिलिजुली चोक- मिलिजुली चोक देखि सिताराम चोक (शिर्जनशील टोल विकास संस्था)	५	९०५	
१७	इन्द्रपुरी स्कुलदेखि पूर्व तुलसीचोक हुँदै कलभर्टसम्म	६	७०५	

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०८०/८१ >>>

वार्षि

पटि

मंग

गित

आन

सह

सह

फा

मे

क

क

भ

नि

ग

ा

९

०

१

२

३

४

५

६

७

८

९

०

१

२

३

१८	बिनायक बालबाटिका चोक देखि त्रिचोक- त्रिचोकदेखि उपरेति चोक र त्रिचोकदेखि शान्तिचोक (त्रिचोक टोल विकास संस्था)	६	२,१४०
१९	तुलसीचोकदेखि दाङ्चोक (ईन्द्रसरोवर टोल विकास संस्था) (जनकल्याण टोल विकास संस्था)	६	८००
२०	दाङ्चोकबाट शिवालय मन्दिर-शिवालय मन्दिरबाट मिलिजुली चोक (नवकल्याण टोल विकास संस्था)	५	९२०
२१	(सिद्धेश्वर टोल विकास संस्था) गीतानगर पानी द्याङ्कीको दक्षिण सतिना किराना पसल यसै पाईपको पुर्व शाखा तिर	६	५५४
२२	(सिद्धेश्वर टोल विकास संस्था) शाखा २ मा	६	१००
२३	(चोकबजार टोल विकाश संस्था) मार्ग नं. ८	७	३५३
२४	(छिमेकी टोल विकास संस्था) गीतानगर पानी द्याङ्को अगाडि दक्षिण तिर	६	३३६
२५	गीतानगर मेनरोडदेखि उत्तर ग्रीन कटेज सम्म	७	४२६
२६	शान्ति टोल विकाश संस्था मार्ग नं. ७	६	८४५
२७	चोक बजार बाट पश्चिम बाया तर्फ	६	३५६
२८	चोक बजार बाट दक्षिण सिर्जनसिल टोल		२४०
२९	चोक बजार बाट दक्षिण सिर्जनसिल टोल २,		२८१
३०	चोक बजार बाट दक्षिण सिर्जनसिल टोल ४,	६	२६२
३१	उमेश मार्ग टोल विकास संस्था	७	१,४३५
३२	आकृति टोल विकास संस्था	६	९१५
३३	आकृति टोल विकास संस्था	६	२५०
३४	चोक बजारबाट पुर्व बाँया डेरी चोक जाने बाटोमा	६	६००
३५	पारस नगर टोल दिदि बहिनी मार्ग	६	५२०
३६	हाईवेबाट पश्चिम इन्द्रापुरी स्कुल	६	२४५
३७	हाईवेबाट पश्चिम इन्द्रापुरी स्कुल जाने बाटोमा	६	२००
३८	इन्द्रसरोवर टोल विकास संस्था बेधनिधी मार्ग नं. १	६	४२२
३९	आँपटारी के.बी. लाइन	६	४००
४०	जनकल्याण टोल विकास संस्था मार्ग नं ७	७	२१०
४१	तुलसी विष्णु मार्ग	६	२१०
४२	श्रीकृष्ण मार्ग	६	२५०
४३	जानकी टोल विकास संस्था युधिष्ठिर मार्ग	८	२५१
४४	जानकी टोल विकास संस्था अर्जुन मार्ग	८	१००
४५	जानकी टोल विकास संस्था पुरानो मार्ग	८	३१०
४६	पश्चिम जानकी टोल गेट भित्र बाँया दोस्रो मार्ग	८	२८६
४७	पश्चिम जानकी टोल गेट भित्र दाँया पहिलो बाटो	८	२९०
४८	पश्चिम जानकी टोल मेट्रो भित्र बाँया पहिलो रोड	८	२७०

४९	ईन्द्रपुरी मार्ग नं १८	६	७१०	
५०	कोची होटल उत्तर थापा टोल	६	६००	
५१	गीतानगर कलभर्ट देखि पुल्लर चोकसम्म	६	१,१७२	
५२	शान्ति चोकदेखि पाठक चोकसम्म	६	३०४	
५३	इन्द्रपुरी मार्ग ९ देखि पश्चिम पाठक चोक	६	१,०१२	
५४	बि. पि. चोकदेखि रेडक्स भवनसम्म	६	३४२	
५५	बुद्धचोक स्टेसन बाट हाकिमचोक	७, ९	१,३४६	
५६	मुनाल चोक बाट पश्चिम र दक्षिण	१२	१,०७६	
५७	महेन्द्र चोकबाट जयनेपाल चोक र महेन्द्र चोकबाट मनकामना चोक	१५	२,४४२	
५८	छ मुखे चोक बाट जयनेपाल चोक	१५	१,७०५	
५९	डेरी चोक लाइन र भद्रकाली चोक लाइन	१५	१,९५४	
६०	उजेली चोक देखि पश्चिम	१३	१,२१०	
६१	पद्ममशोर चोक - रोज गार्डेन पार्टी प्यालेस हुँदै आदर्श चोक	९	९७७	
६२	शान्ति टोल र नयाँ किरण मा.वी आसपास	११	१,४००	
६३	कटहर चोक - पिपल चोक हुँदै त्रिचोक	४	३,३९९	
६४	दुर्गा मन्दिर देखि पश्चिम	२	४६२	
			५२,३१६	

भरतपुर खानेपानी आयोजना मर्मत सुधार:

आ.व. २०८०/८१ मा भरतपुर खानेपानी आयोजना मर्मत सुधार अन्तर्गत भएका मुख्य कार्यहरु यस प्रकार छन् ।

क्र.स	मुख्य कार्यहरु	भरतपुर-१० कार्यालयबाट	कृष्णपुर-७ कार्यालयबाट	जम्मा
१	ठूला लिक मर्मत	४४४	१४४	५८८
२	साना लिक मर्मत	४३६	३००	७३६
३	ग्राहकको धाराको होल परिवर्तन	१२८	१९	१४७
४	ग्राहकको धाराको लागत कट्टा गर्ने	१२	७	१९
५	ग्राहकको धाराको मिटर सार्ने	१०३	४७	१५०
६	नयाँ मिटर बदली गर्ने	२९८	१६१	४०३
७	पुरानो मिटर मर्मत कार्य	३४४	१४०	४११
९	अन्य (गेट भल्ब मर्मत, सार्ने)	१०१	४१	१४२

- विभिन्न स्थेशनमा अवस्थित पानी ताने मोटर, पम्प, ट्रान्सफर्मर, प्यानल बोर्ड लगायत अन्य विद्युतिय उपकरणहरुको नियमित मर्मत संभार ।
- विभिन्न स्थानमा रहेका १२ सेट जेनरेटरहरु नियमित रूपमा सर्भिसिङ्ग, मर्मत र संचालन गर्ने गरिएको ।
- डिभिजन सडक कार्यालयले र भरतपुर महानगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न सडकहरुको सुधार विस्तार मर्मत, सतह ढल निर्माण गर्ने क्रममा टुटफुट हुन गएका र जेसिविको प्रयोग गर्दा फुटेका उपिकएका पाईपहरुको मर्मत सुधार एवं प्रतिस्थापन गरिएको ।

बोर्डबाट संचालित मुख्य खानेपानी आयोजना र तिनको हालसम्मको संक्षिप्त विवरणः

धनगढा खानेपानी आयोजना:

- भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९, ११, १२ मुख्य सेवा क्षेत्र रहेको नेपाल सरकार संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गतको सहलगानी खानेपानी कार्यक्रम र खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको सहलगानीमा निर्माण सम्पन्न धनगढा सह-लगानी खानेपानी आयोजना अन्तर्गत बितरण पाईप सञ्जालको बिभिन्न स्थानहरूमा सडकहरूको सुधार, विस्तार, मर्मत, सतह ढल निर्माण गर्ने क्रममा हुन गएका टुटफुट र जेसिविको प्रयोग गर्दा फुटेका काटिएका पाईपहरूको मर्मत सुधार एवं प्रतिस्थापन गरिएको ।
- आयोजनाको बिभिन्न स्थानहरूमा गरी जम्मा ७१.४० कि.मि. पाईपलाईन विस्तार भएको
- भ.म.न. पा १२ मा अवस्थित आयोजनाको कार्यालय रहेका स्थानमा ४०० घ.मि क्षमताको ग्राउन्ड रिजर्भ टंकी २ वटा, ४५० घ.मि क्षमताको ओभरहेड टंकी १ वटा र डिप वोरिड २ वटा निर्माण गरिएको ।
- उक्त स्थानमा १०० के.मि.ए ट्रान्सफर्मर १ वटा र १०० के.मि.ए डिजेल जेनेरेटर १ वटा राखिएको ।

प्रेमवस्ती कालिका खानेपानी आयोजना:

- प्रदेश सरकार अन्तर्गतको खानेपानी तथा ससरसफाई डिभिजन कार्यालय र यस बोर्डको आन्तरिक सह-लगानी मा कम्पाउण्ड वाल तथा मेन गेट निर्माण गरिएको ।
- प्रदेश सरकार अन्तर्गत खा.पा.तथा स.स.डिभिजन कार्यालय, चितवन र बोर्डको सह-लगानीमा चारकोठे कार्यालय भवन निर्माण गरिएको ।
- बिभिन्न मापका ४.६ कि.मि. एच.डि.पि.ई.पाईप, फिटिङ्ग्सहरू जडान, इन्टर कनेक्शन, सडक पिच कटान र मर्मत ।
- मुख्य भूम्भ च्याम्बर निर्माण गरिएको ।

कैलाशनगर खानेपानी आयोजना:

- यस आयोजनाको सेवा क्षेत्र भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ५ रहेको छ । जस अन्तर्गत
- करिब २२ कि.मि. पाईपलाईन विस्तार गरिएको ।
  - डिप वोरिड २ वटा, ४५० घ.मि क्षमताको ओभरहेड टंकी १ वटा निर्माण सम्पन्न भएका ।
  - १०० के.मि.ए र ५० के.मि.ए को एक, एक गरी जम्मा २ वटा ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको ।
  - ८२.५ के.मि.ए डिजेल जेनेरेटर राखिएको ।

फुलबारी खानेपानी आयोजना:

- यस आयोजनाको सेवा क्षेत्र भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. १५ रहेको छ । जस अन्तर्गत
- करिब १८ कि.मि. पाईपलाईन विस्तार गरिएको ।
  - डिप वोरिड १ वटा, २२५ घ.मि क्षमताको ओभरहेड टंकी १ वटा निर्माण सम्पन्न भएका ।
  - १०० के.मि.ए को १ वटा ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको ।

आनन्दपुर खानेपानी आयोजना:

- यस आयोजनाको सेवा क्षेत्र भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ४, ५ र १५ रहेको छ । यस अन्तर्गत
- करिब २५ कि.मि. पाईपलाईन विस्तार भएको छ ।
  - डिप बोरिड २ वटा निर्माण गरिएको छ ।
  - ५० के.मि. ए को १ वटा ट्रान्सफर्मर र ८२.५ के.मि.ए को १ वटा डिजेल जेनेरेटर जडान गरिएको ।
  - ४५० घ.मि क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

पटिहानी खानेपानी आयोजना:

- यस आयोजनाले भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. २२ मा सेवा प्रदान गरेको छ। यहाँ बोर्डले २ कट्ठा जग्गा खरीद गरी बोर्ड, संघीय खानेपानी र उपभोक्ताको सहकार्यमा विभिन्न संरचनाहरु निर्माण गरिएका छन्। यस अन्तर्गत करिब २२ कि.मी पाईपलाईन विस्तार भएको छ।
- ४५० घ.मि क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- डिप बोरिड २ वटा निर्माण गरिएको छ।
- ५० के.मि. ए को १ वटा ट्रान्सफर्मर र ८२.५ के.मि.ए को १ वटा डिजेल जेनरेटर जडान गरिएको।

मंगलपुर खानेपानी आयोजना:

यस आयोजनको कार्यक्षेत्र भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. १५ र १६ रहेको छ। यहाँ बोर्ड, संघीय खानेपानी, प्रदेश खानेपानी र उपभोक्ताको संयुक्त सहकार्यमा विभिन्न संरचनाहरु निर्माण भएका छन्।

- करिब १८ कि.मी पाईपलाईन विस्तार गरिएको छ।
- डिप बोरिड २ वटा निर्माण गरी ५० के.मि.ए को १ वटा ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको छ।
- ४५० घ.मी क्षमताको १ वटा ओभरहेड टंकी निर्माण सम्पन्न भएको छ।
- उपलब्ध बागमती प्रदेश सरकार, डिभिजन नं. १, हटौँडा मार्फत कम्पाउण्ड वाल र गेट निर्माण गरिएको।
- खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, चितवन मार्फत डिप बोरिड, प्यानल बोर्ड घर र चेनपुल्ली स्ट्याण्ड निर्माण गरिएको।

जखडीमाई खानेपानी आयोजना:

- संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना र भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको सह-लगानीमा संचालित यस आयोजनाको सेवा क्षेत्र भरतपुर वडा नं. ११ रहेको छ। जसमा...
- करिब ७३.८ कि.मी पाईपलाईन विस्तार गरिएको छ।
- डिप बोरिड २ वटा निर्माण गरी १०० के.मि.ए को १ वटा ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको छ।
- १०० के.मि.ए को १ वटा डिजेल जेनरेटर संचालनमा राखिएको।
- भ.म.न पा ११ मा ४५० घ.मी र वडा नं. १० मा ९०० घ.मी क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण सम्पन्न भएको छ।

देवनगर खानेपानी आयोजना:

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले ३.५ कट्ठा जग्गा खरीद गरिएको यस आयोजनामा भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड, बागमती प्रदेश खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं. १ मकवानपुर र उपभोक्तासँगको सहकार्यमा निर्माण गरिएका विभिन्न संरचना मार्फत भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ६ र १३ का बासिन्दालाई खानेपानी सेवा दिने लक्ष्य राखेको छ। यस अन्तर्गत

- करिब ४६.२८ कि.मी पाईपलाईन विस्तार गरिएको छ।
- डिप बोरिड २ वटा निर्माण गरी ५० के.मि.ए को २ वटा ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको छ।
- २२५ घ.मी क्षमताको २ वटा ओभरहेड टंकी निर्माण सम्पन्न भएको छ।

गीतानगर खानेपानी आयोजना:

यस आयोजनाले भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ६ का बासिन्दालाई प्रत्यक्ष सेवा प्रदान गरेको छ। यस अन्तर्गत करिब ३८.२ कि.मी पाईपलाईन विस्तार भएको छ।

- डिप बोरिड १ वटा निर्माण गरिएको छ।
- ५० के.मि. ए को १ वटा ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको
- ४५० घ.मि क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण सम्पन्न भएको छ।

कार्यालय भवन मर्मत तथा सेड निर्माणः

- भरतपुर महानगरपालिका वडा नं २ स्थित स्टेसनमा कुख्या घर निर्माण ।
- बुद्धचोक स्टेसनमा पम्प घर निर्माण ।
- रोजगार्डेन स्टेसनमा पर्खाल निर्माण ।
- तोरिखेत स्टेसनमा पर्खाल तथा जेनेरेटर सेड निर्माण ।
- पटिहानी स्टेसनमा मोजायक टायल लगाउने, रंगरोगन तथा भल्ब च्याम्बर निर्माण गरिएको ।

वातावरणीय सरसफाई कार्यक्रमः

- वातावरणीय सरसफाई सम्बन्धित जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने खालका विभिन्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम आयोजनाका लागि विभिन्न संघ संस्थालाई सहयोग ।
- विश्व वातावरण दिवस, पानी दिवस, हात धुने दिवस, लगायतका दिवसहरूमा विभिन्न कार्यालय र संघ-संस्था संग समन्वय तथा सहभागिता ।
- भरतपुर महानगरपालिकाको आँपटारी चोक र पुल्चोक नारायणी नदी किनारामा पैदल यात्री र यात्रा सवार यात्रुहरूको सुविधाको लागि यस बोर्डबाट निर्माण गरि स्थानीयको रेखदेखमा रहेका सार्वजनिक शौचालयहरूको नियमित अनुगमन र आवश्यकता अनुसार मर्मत कार्य ।
- जैविक फोहर घरमै व्यवस्थापनको लागि भरतपुर महानगरपालिकाको विभिन्न टोलमा जैविक फोहर व्यवस्थापन प्रवर्द्धनको लागि बोर्डबाट ५० प्रतिशत रकम अनुदान सहित कम्पोष्ट च्याम्बर बितरण गरिएको ।

तालिम, गोष्ठी, ग्राहक सचेतना तथा चुहावट नियन्त्रण कार्यक्रमः

- बोर्डको आम्दानी तथा खर्च, बार्षिक कार्यक्रम तथा सेवाशुल्कहरू लगायतका सूचनाहरू सेवाग्राही सम्म पुऱ्याउन विभिन्न पत्रपत्रिका, एफ.एम., टेलिभिजन, फ्लेक्स प्रिन्ट आदिबाट सार्वजनिकरण गरिएको ।
- खानेपानी धाराहरूको व्यापक अनुगमन गरि आ.ब २०८०।०८१ मा १२ जनाबाट रु.४३,५४० थप महशुल संकलन भएको ।
- बोर्डको नीति अनुरूप थप महशुल बापत संकलित रकममध्ये २० प्रतिशत रकम अनुगमनमा खटिएका कर्मचारीहरू र सूचना दिने व्यक्तिहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप प्रदान ।
- बोर्डमा आवद्ध सबै खानेपानी उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरू, भरतपुर महानगरपालिका क्षेत्र भित्र खानेपानी सञ्चालन व्यवस्थापन गर्ने अन्य केहि उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरू, केहि वडाका वडा अध्यक्ष र यसै बोर्डका बोर्ड सदस्यहरू समेतको सहभागिता रहेको खानेपानी सुरक्षा समितिको बैठकको आयोजना गरि छलफल ।
- सम्पुर्ण कर्मचारीहरूमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरिएको ।

खानेपानी सुरक्षा योजना (Water Safety Plan):

- बोर्डका कार्य समिति सदस्य, भरतपुर महानगरपालिका, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, वडा अध्यक्ष, स्थानीय उपभोक्ता समितिका प्रतिनिधि सम्मेलित खानेपानी सुरक्षा टोलीको बैठक, छलफल तथा अन्तक्रिया ।
- बोर्डका कर्मचारीहरूको तहमा खानेपानी सुरक्षा सम्बन्धित प्राविधिक टोलीको गठन गरि बोर्डको सेवा प्रणालीमा नियमित अनुगमन गर्ने गरिएको र कहि कतै खानेपानी प्रदुषण सम्बन्धि शंका भएको वा जानकारी आएको समयमा तत्काल छानविन गरि प्रदुषण रोकथाम गरिएको ।
- खानेपानी सुरक्षा सम्बन्धित प्राविधिक टोली लगायत बोर्डका विभिन्न पम्प स्टेशनमा कार्यरत पम्प अपरेटरलाई पानी सुरक्षा योजना सम्बन्धी १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना ।
- बोर्डको सेवा क्षेत्रभित्र सडक सुधार, बिस्तार र सडक ढल निर्माणका क्रममा जे.सि.वि.जस्ता ठुला मेसीनको प्रयोगका कारण सडक किनारामा रहेका खानेपानी वितरण प्रणालीका पाईपहरू काटिने, भाँच्चने भई क्षति हुँदा खानेपानी प्रदुषणको जोखिम रहने भएकोले जोखिम न्युनिकरणका लागि सम्बन्धित वडा कार्यालय, टोल विकास संस्था, सडक डिभिजन कार्यालय, सघन शहरी विकास

- कार्यालयमा समन्वय र सहकार्यको लागि लिखित अनुरोध गरिएको ।
- समय समयमा बिभिन्न स्थानहरूबाट उपभोक्ता लगायत सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त हुने सुचना, जानकारीका आधारमा जोखिमयुक्त स्थानहरूको पहिचान गरि पाईपलाइनहरूको स्तरोन्नति गरिएको ।
- जिल्ला स्थित WASH सेक्टरको नियमित वैठकमा उपस्थित जनाउदै बाढी पहिरो जस्ता प्राकृतिक बिपत्तिका कारण हुन सक्ने खाने पानी प्रदुषणजोखिम न्युनिकरण र तात्कालिन अवस्थामा अपनाउनु पर्ने पूर्व तयारीका विषयमा छलफल ।
- बोर्ड अन्तर्गतका सबै श्रोत (डीप बोरीङ) हरुको पानीको नमूना संकलन गरि क्षेत्रीय पानी परीक्षण प्रयोगशालामा परीक्षण गर्ने गरिएको ।
- बोर्ड अन्तर्गतका सबै श्रोत (डीप बोरीङ) हाता भित्र नियमित सरसफाई गरिएको ।
- बोर्ड अन्तर्गतका केहि स्टेशनहरू (बाइपास रोडको बिशाल चोक, मालपोत चोक, आँपटारी, कृष्णपुर, धनगढा, प्रेमबस्ती र पटिहानी) बाट उत्पादन हुने पानीमा नियमित क्लोरिन मिश्रण गरिएको ।
- मालपोतचोक, रिजालचोक र आँपटारीमा Dosing Pump सहितको क्लोरिनेसन युनिट र भरतपुर, कृष्णपुर र नगरपालिका स्टेसनमा Gravity Flow Mechanism बाट क्लोरिनेसन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
- गुणस्तर अनुगमनको लागि ३० जना ग्राहकहरूको धाराबाट मासिक रूपमा पानीको नमूना संकलन गरि गुणस्तर (धमिलोपना, पि.एच., रेजिड्युवल क्लोरिन, कोलिफर्म ब्याक्टेरीया आदिको) परीक्षण गर्ने गरिएको ।
- परिक्षणको नतीजा नियमित रूपमा बोर्डको वेबसाईट www.bwsmb.org.np मा राखिएको ।
- बोर्ड अन्तर्गतको पाईप सञ्जालमा कहि कतै पाईप फुटेर बाहिरको प्रदूषित पानी वितरण सञ्जालमा प्रवेश गर्न सक्ने स्थानहरूमा खानेपानी सुरक्षा टोली तत्कालै परिचालित भएको ।

आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम:

भरतपुर महानगरपालिका क्षेत्र भित्र खानेपानी सेवालाई प्रभावकारी तवरले सञ्चालन र व्यवस्थापन गरि महानगरपालिका क्षेत्रमा खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई नियमित, व्यवस्थित, गुणस्तरयुक्त र सुलभ बनाई यस क्षेत्रका बासिन्दालाई भरपर्दो सेवा प्रदान गर्ने गराउनका लागि भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले यस आ.व.मा देहायको नीति र कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छ :

नीति :-

१. महानगरपालिका क्षेत्रभित्रको भूमिगत जल उपयोगको लागि “भूमिगत स्रोतको पानी निकालने तथा उपयोग गर्न अनुमतीपत्र जारी गर्ने निर्देशिका” तयार गरि प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
२. बोर्डको सेवा क्षेत्र भित्र हालको दैनिक पानी वितरण अवधिलाई क्रमशः बृद्धि गर्दै निरन्तर वितरण प्रणालीतर्फ उन्मुख हुने ।
३. बोर्डमा हाल कायम रहेको खानेपानी महशुल लगायत अन्य सेवा बापतको दरमा समयसापेक्ष पुनरावलोकन गरि ग्राहकहरूलाई थप प्रभावकारी, भरपर्दो र सुलभ सेवा प्रदान गर्ने ।
४. हालसम्म पनि खानेपानीको सेवा नपुगेका, सुखाग्रस्त, पिउने पानीको बैकल्पिक श्रोत बिहिन र बिकट तथा खानेपानीको श्रोत अभावका कारण सेवा बिस्तार हुन नसकेका गाउँ र बस्तीहरूमा श्रोत व्यवस्थापन गर्दै महानगरपालिका सँग समन्वय गर्दै प्राथमिकताका आधारमा खानेपानीका आयोजनाहरू निर्माण गर्ने ।
५. जिल्ला स्थित केन्द्र सरकार मातहतको संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, प्रदेश सरकार मातहतको खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र स्थानीय सरकार अन्तर्गतको महानगरपालिका र वडा कार्यालयहरू बिच आपसी समन्वय गरी आन्तरिक साझेदारिको सिद्धान्तका माध्यमका साथै बाह्य अन्य स्वदेशी र बिदेशी दातृ निकाय एंबं सहयोग लगानी नियोगहरू सँग समेत आर्थिक र प्राविधिक सहयोगको लागि पहल र प्रयास गर्ने ।
६. व्यवस्थित पाईप प्रणाली सहितको खानेपानीको पहुँच भएर पनि सेवा नलिईरहेका महानगरबासिहरूमा सचेतनामुलक कार्यक्रमहरूको माध्यमबाट सेवा प्रयोगमा उत्प्रेरणा जगाउने ।
७. भरतपुर महानगरपालिकाको समग्र क्षेत्रभित्र पिउने पानीको गुणस्तर र महशुल दरमा एकरूपता कायम गर्न उपभोक्ताहरू स्वयंबाट सञ्चालन व्यवस्थापन गरिदै आएका खानेपानी योजनाहरूलाई सम्बन्धित उपभोक्ता समितिसँग वार्ता प्रक्रियाद्वारा बोर्डको स्वामित्वमा ल्याउने र उक्त आयोजनाको सञ्चालन व्यवस्थापन सम्बन्धित जिम्मा बोर्डले लिने ।

- .८. नयाँ संविधान निर्माण अगावै बनेका बोर्डका वर्तमान नियमावली, विनियमावलीलाई संघीयता र कानुनी प्रावधान वमोजिमका नयाँ कानुनी दस्तावेजहरु निर्माण गर्ने पहल गर्ने ।
९. यस बोर्ड मार्फत उत्पादन र बितरण गरिने खानेपानीको गुणस्तरलाई थप सुनिश्चित र विश्वसनीय बनाउन खानेपानी परीक्षण प्रयोग-शालालाई प्रयाप्त उपकरण तथा रसायन सहित सुविधा सम्पन्न बनाउने र खानेपानी सुरक्षा योजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
१०. बोर्ड अन्तर्गतको खानेपानी महशुल लगायत अन्य सेवालाई समय सापेक्ष प्रविधिमैत्री बनाई ग्राहकहरूले प्रविधिको अधिकतम उपयोग गर्न सक्ने वातावरण सिर्जना गर्दै सेवा सँग सम्बन्धित सबै बिवरण, प्रतिवेदन र आर्थिक कारोबारलाई चुस्त दुरुस्त राख्न नवीनतम र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्ने ।
११. बोर्डमा लोकसेवा आयोग मार्फत स्थायी कर्मचारी मागको पहल गर्दै भईरहेका कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउने ।

कार्यक्रम :-

खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०६३ मा व्यवस्था भए बमोजिमखानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको उद्देश्य र जिम्मेवारी अनुरूप खानेपानी तथा सरसफाई सेवालाई नियमित, व्यवस्थित र भरपर्दो बनाउन भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले अधिल्ला वर्षहरूमा जस्तै यस आ.व.मा पनि निम्न अनुसारका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिई थप केही कार्यक्रमहरू गर्नेछ ।

- बोर्डको खानेपानी भण्डार गर्ने क्षमता हाल ज्यादै न्यून रहेकोले आवश्यक श्रोत जुटाई भण्डार क्षमता क्रमशः अभिवृद्धि गर्ने ।
- पानीको आपुर्ति वृद्धिका लागि भरतपुर १०, शरदपुर लगायतका क्षेत्रमा आवश्यक जग्गाको व्यवस्थापन गरी श्रोत थप गर्ने ।
- खानेपानीका वैकल्पिक श्रोतहरू नभएका अभावग्रस्त र उपभोक्ताहरूवाट माग भई आएका क्षेत्रहरूमा सम्बन्धित वडा कार्यालयसँगको समन्वय र साझेदारीमामा नयाँ पाईपलाईन विस्तार गर्दै सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- तात्कालिन सडक चौडाईको मापदण्डका आधारमा बिच्छूर्याईएका धेरै पाइपलाईनहरू हाल नयाँ कायम भएका सडक चौडाईको मापदण्डका कारण प्रायः कालोपत्रे सडकको तल परेका र हाल सडक विस्तार, सडक ढल र पेटी निर्माण कार्यक्रममा काटिएर चुँडिएर क्षति भएका पाईपहरूलाई सम्बन्धित निकायसँग समन्वय र सहकार्यमा प्रतिस्थापन गर्दै जाने ।
- District Meterer Area(DMA) को अवधारणालाई खानेपानी वितरण प्रणालीमा जोड्दै पानी उपयोगिताको ट्र्याक गर्दै सम्भावित चुहावट पहिचान गरि अन्ततः प्रणाली दक्ष बनाउदै NRW कम गर्ने ।
- बोर्ड मार्फत दैनिक उत्पादन हुने गरेको पानीले दैनिक मागलाई परिपुर्ति गर्न नसकिरहेको अवस्थामा पानीको मागलाई पुर्ति गर्न थप पानीको श्रोतहरू व्यवस्थापन गर्ने ।
- बोर्ड अन्तर्गतको खानेपानी पाईप सञ्जाल र अन्य संरचनाहरूको नक्शाङ्क र अभिलेख नभएकोले जि.आई. एस. प्रणालीमा आधारित डिजिटल नक्शाङ्कनको लागि प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।
- पानीको गुणस्तरमा सुनिश्चितताको लागि खानेपानी परीक्षण प्रयोगशालालाई पर्याप्त उपकरण तथा रसायन सहित सुविधा सम्पन्न बनाउने र खानेपानी सुरक्षा योजनालाई प्रभावकारी बनाउने ।
- महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका अत्यावश्यकीय र वढी आवत जावत हुने स्थान र चोकहरूमा आवश्यक जग्गाको व्यवस्था गरी व्यवस्थित सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गर्ने ।
- उपभोक्ताहरूवाट संचालन व्यवस्थापन गरिए आएका फुलबारी, शिबनगर, पार्वतीपुर, शारदानगर र शुक्रनगर, रामनगर खानेपानी आयोजनाहरू बोर्डमा हस्तान्तरण हुन चाहेमा सम्बन्धित वडा र उपभोक्ता समितिसँग वार्ता र संझौता गरि बोर्डको स्वामित्वमा ल्याउने र उक्त आयोजनाको बाँकि निर्माण कार्य गर्दै बोर्डले सञ्चालन व्यवस्थापन गर्ने ।
- आ.व. २०७३/०७४ देखि कार्यक्रममा समावेश भएका मंगलपुर, कैलाशनगर, गितानगर, देवनगर र आनन्दपुर लगायतका खानेपानी आयोजनाहरूको सुधार विस्तार र निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा लगायत स्थानिय श्रोत साधन जुटाउने कार्यमा सम्बन्धित वडाहरूसँगको सहयोग र समन्वयमा प्रदेश सरकार मातहतको खा.पा. तथा स.स.डि.का. तथा केन्द्र सरकार मातहतको खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजनासँग सहकार्य गर्ने ।
- नयाँ पाईपलाईन विस्तारका लागि माग भई आएका मंगलपुर, आनन्दपुर, गितानगर लगायतका ठाउँहरूमा पाईपलाईन विस्तार गरी पानीको आपुर्तिसमेत गरेर करिब २००० नयाँ निजी धारा वितरण गर्ने ।
- मंगलपुर स्टेशनमा जेनेरेटर सेड निर्माण गरिएको के..भि.ए क्षमताको जेनेरेटर राख्ने ।

- भरतपुर १० रिजाल चोक स्टेशनमा मोजायक टायल, रोज गार्डेन स्टेशनमा मोजायक टायल र शौचालय निर्माण गर्ने ।
- गितानगर स्टेशनको जग्गा सम्बन्धित वडा सँगको सहकार्यमा छुट्याउन लगाई उक्त ठाउँमा तारजाली लगाई केही स्थानमा मोजायक टायल लगाउने ।
- भरतपुर ७ स्थित कृष्णपुर शाखामा गत आ.व मा थपिएको नयाँ जग्गामा पर्खाल लगाउने ।
- भरतपुर १ आँपटारी स्थित स्टेशनमा नयाँ कुरुवा घर निर्माण गर्ने र त्रिचोक स्थित स्टेशनमा तारजाली लगाउने ।
- महानगरपालिका भित्रका विभिन्न टोल विकास संस्थाहरु, स्थानीय क्लब र गै.स.स.को सहयोग र सहकार्यमा प्रदुषण रोकथाम, चुहावट नियन्त्रण, पूर्ण सरसफाई, वातावरणमैत्री वार्ड र टोल घोषणा, ग्राहक सचेतना जस्ता स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धित प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरी वोर्ड र सेवाग्राही विच निकटतम सम्बन्ध कायम गर्ने ।
- भरतपुर महानगरपालिकासंगको समन्वयमा फोहर व्यवस्थापन, वातावरणीय सरसफाई, समुदाय सरसफाई सम्बन्ध जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरि ठोस तथा तरल फोहर व्यवस्थापनमा सहकार्य गर्ने ।
- भरतपुर महानगरपालिकासँगको समन्वयमा स्वच्छ पिउने पानी, स्वास्थ्य तथा सरसफाई, वातावरण सुधार र संरक्षण सम्बन्ध आवश्यक नीति नियमावली तथा कार्यविधि बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा सहकार्य गर्ने ।
- घरबाट उत्पादन हुने जैविक ठोस पदार्थको प्रशोधन गरी कम्पोष्ट मल बनाउने घरेलु प्रविधिको प्रोत्साहनका लागि उपभोक्ताहरूबाट माग भई आएमा ५० प्रतिशत कार्यालयको तर्फबाट व्यहोर्ने गरी कम्पोष्ट च्याम्बर उपलब्ध गराउने ।

भरतपुर खानेपानी प्रणालीका प्रमुख सूचकहरू (Key Performance Indicators):

औसत खपत अंक:

- उपलब्ध बिवरण:-

आ.व. २०७९/०८० आषाढ मसान्तको ग्राहक संख्या ३७५३२ मध्ये ठेगाना पत्ता नलागेका ७५४ गरी बाकि ३६७७८

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तको ग्राहक संख्या ४०५१९ मध्ये ठेगाना पत्ता नलागेका ७३४ गरी बाकि ३९७८५

आ.व. २०७९/०८१ आषाढ मसान्तको कुल पानी खपत ७६६५०६० इकाई

आ.व. २०७९/०८० आषाढ मसान्तको कुल पानी खपत ८०६८४०६ इकाई

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तको कुल पानी खपत ८८८५६३० इकाई

आ.व. २०७९/०८० आषाढ मसान्तको कुल बिलिङ्ग रकम रु. १२,६८,१४,६४५

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तको कुल बिलिङ्ग रकम रु. १४,०९,५५,४५५

उपरोक्त बिवरणका आधारमा:

आ.व. २०८०/०८१ मा मिटर अङ्क रिडिङ्गको आधारमा प्रति ग्राहक प्रति महिना औसत खपत अंक १९.४२ युनिट र बिलिङ्ग को आधारमा २१.५६ युनिट छ । गत बर्ष पनि यो अंक कमशः १८.९६ र २१.२७ नै थियो । आ.व. २०८०/०८१ को चुहावट दर गत आ.व. भन्दा १ प्र.श. कम २९ प्रतिशत रहेको छ ।

औसत बिलिङ्ग रकम:

यस बर्ष प्रति ग्राहक प्रति महिना औसत बिलिङ्ग रकम रु. ३१०.०० हुने अनुमान गरि महशुल अनुमान गरिएकोमा यथार्थ बिलिङ्ग रकम रु. ३०८ रहेको छ । पछिल्ला वर्षहरूमा खास गरेर ग्रामीण भेगमा बढि पाईप लाईन विस्तार गरिएको र त्यस्ता क्षेत्रमा ग्राहकहरूको खपत युनिट दर प्रायः गरेर न्युन हुने गरेकाले यथार्थ बिलिङ्ग रकम लक्षित भन्दा कम देखिएको हो ।

महशुल असुली तथा बक्यौताको स्थिति:

२०८१ साल आषाढ मसान्त सम्म विभिन्न ग्राहकहरूबाट रु. ३ करोड ६९ लाख ९५ हजार ६५७ खानेपानी महशुल वापतको रकम उठ्न बाँकी रहेको छ । यो रकममध्ये करीब रु २४,५०,०००/- अधिल्ला वर्षहरूको लामो समयसम्मको बक्यौता रकम हो ।

अधिल्ला बर्षहरुको बक्यौता रकममध्ये ग्राहक कायम भएका तर घर ठेगाना फेला पर्न नसकेका, घर जग्गा बेचेर अन्यत्र बसाई गएका, कतिपय संस्थागत धाराहरु रहेका सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय नै बन्द भईसकेका, ग्राहकको नम्बर दोहोरिएका, लागत कट्टा भईसकेका ग्राहकको पनि न्यूनतम बिलिङ् भईरहेको आदि कारणहरुले उक्त ग्राहकहरुबाट उल्लेखित रकम बक्यौताको रूपमा रहि आएको छ । यस प्रकृतिको बक्यौता बोर्डबाट निर्णय गरि लगतबाट हटाउन मनासिब देखिन्छ । आ. व को जेठ महिनाको विलिङ् रकम रु १,३७,१६,६०९ र असार महिनाको रु १,३६,१३,६२९ र लामो बक्यौता कटाएर यस वर्ष वास्तविक बक्यौता रकम करिब रु ७२ लाख देखिन्छ ।

विशेष गरी वडा नं. १, २, ३, ४ र १० का पुराना ग्राहकहरुबाट बढि मात्रामा महशुल उठन बाँकी रहेकोछ । यस आर्थिक बर्षको अन्तमा करिव दुई महिनाको बिल बराबरको रकम उठन बाँकी देखिएको छ । उक्त महशुल रकम भुक्तानीका लागि ग्राहकहरुलाई दुई महिनाको अवधि छुट दिईएको छ । यसबाट महशुल असुलीमा विगतको भन्दा सुधार भएको देखिन्छ ।

वोर्डमा हालसम्म रहेका स्टेसन र वेलको विवरणः

क्र.सं.	पम्प सं.	वेल संख्या	स्थान	प्राप्त श्रोत	मोटर वेलको क्षमता	कि.नं.	क्षेत्रफल	कैफियत
१	१	१	आँपटारी वेल स्टेसन	नेपाल सरकार वन का.	२५ एच.पि.	०-१-१०	ने.स.व.का	
२		२	आँपटारी वेल स्टेसन	नेपाल सरकार वन का.	१० एच.पि.	०-१-१०		
३		३	आँपटारी वेल स्टेसन	नेपाल सरकार वन का.	१७ एच.पि.	०-१-१०		
४	२	१	जखडी माई स्कुल भित्र	विद्यालय	१२.५ एच.पि.	०-४-०	ज.आ.वि.बाट प्राप्त	
५		२	जखडी माई स्कुल भित्र	विद्यालय	५० एच.पि.	०-४-०		
६	३	१	कार्यालय परिसर स्टेसन	नेपाल सरकार	३० एच.पि.	०-९-०	कार्यालय भित्र	
७		२	कार्यालय परिसर स्टेसन	नेपाल सरकार	३० एच.पि.	०-९-०	कार्यालय भित्र	
८		३	कार्यालय परिसर स्टेसन	नेपाल सरकार	२५ एच.पि.	०-९-०	कार्यालय पछाडी	
९		४	कार्यालय परिसर स्टेसन	नेपाल सरकार	३० एच.पि.	०-९-०	कार्यालय पछाडी	
१०		५	कार्यालय परिसर स्टेसन	नेपाल सरकार	४१.५ एच.पि.	०-९-०	कार्यालय पछाडी	
११	४	१	भरतपुर.म.न.पा वेल स्टेसन	भरतपुरको नाममा रहेको	२५ एच.पि.	०-२-१०		
१२		२	भरतपुर.म.न.पा वेल स्टेसन	भरतपुरको नाममा रहेको	२५ एच.पि.	०-२-१०		
१३		३	भरतपुर.म.न.पा वेल स्टेसन	भरतपुरको नाममा रहेको	१२.५ एच.पि.	०-२-१०		
१४	५	१	धनगढा खा.पा. यो.	खरीद	२५ एच.पि.	७३१८	०-३-०	भ.ख.पा.व्य.बोर्ड
१५		२	धनगढा खा.पा. यो.	खरीद	२५ एच.पि.	७३१८	०-५-४	
१६	६	१	कृष्णपुर वेल स्टेसन	भ.म.न.पा	३५ एच.पि.	३८८०, ४०७४	०-५-४	भ.म.न.पा नाममा
१७		२	कृष्णपुर वेल स्टेसन	भ.म.न.पा	३० एच.पि.	३८८०, ४०७४		
१८		३	कृष्णपुर वेल स्टेसन	भ.खा.पा.व्य.बोर्ड खरीद	१५ एच.पि.			
१९	७	१	क्षेत्रपुर २ वडा कार्यालय	भ.म.न.पा	३० एच.पि.		०-०-७	महानगरको जग्गा
२०	८	१	मालपोत चोक	नेपाल सरकार	३० एच.पि.		०-१-०	नेपाल सरकार
२१		२	मालपोत चोक	नेपाल सरकार	१० एच.पि.		०-१-०	नेपाल सरकार
२२	९	१	त्रिचोक वेल	भ.म.न.पा	२५ एच.पि.		०-०-१०	नेपाल सरकार
२३		२	त्रिचोक वेल	भ.म.न.पा	२५ एच.पि.		०-०-३	नेपाल सरकार

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ०८०/८१

क्र.सं.	पम्प सं.	वेल संख्या	स्थान	प्राप्त श्रोत	मोटर वेलको क्षमता	कि.नं.	क्षेत्रफल	कैफियत
२४	१०	१	सिंचाई रोड वेल	नेपाल सरकार	२५ एच.पि.		०-०-५	नेपाल सरकार न.पा.
२५	११	१	शरदपुर वेल स्टेसन	नेपाल सरकार	२५ एच.पि.		०-०-१०	
२६	१२	१	रिजाल चोक वेल	नेपाल खा.पा संस्थान	२५ एच.पि.	३७८५	०-०-९	ने खा.पा सं.बाट प्राप्त
२७	१३	१	बुद्ध चोक वेल स्टेसन	नेपाल सरकार	२५-३० एच.पि.		०-०-१०	नेपाल सरकार सिंचाई
२८	१४	१	चिसापानी वेल कृष्णपुर	शिवालय मन्दिर	२५ एच.पि.		०-२-०	नेपाल सरकार ऐलानी
२९	१५	१	प्रेम वस्ती वेल स्टेसन	खरिद	२५ एच.पि.	३३९४, ३३९६	२६५.११, ३८३.६७	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
३०		२	प्रेम वस्ती वेल स्टेसन	खरिद	२५ एच.पि.	२५८४, २५८६	२०३.१८, १३५.४६	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
३१	१६	१	नगर प्लाटिङ वेल स्टेसन	भ.म.न.पा	२५ एच.पि.		०-१-०	भ.म.न.पा.
३२	१७	१	गौरीगञ्ज शरदपुर स्कूल वेल	विद्यालय बाट	१० एच.पि.		०-१-१०	विद्यालयको नाममा रहेको
३३	१८	१	लक्ष्मीपुर वेल	मनिदर बाट	१२.५ एच.पि.			शिवालय मन्दिर बाट प्राप्त
३४	१९	१	आनन्दपुर वेल	विद्यालय बाट	२५ एच.पि.		०-१-०	विद्यालय बाट प्राप्त
३५	२०	१	मंगलपुर वेल	नेपाल सरकार	२० एच.पि.			सिंचाई कार्यालय बाट प्राप्त
३६	२१	१	रोज गार्डेन वेल	रोज गार्डेन खा.पा.उ.सं	१० एच.पि.			रोज गार्डेन खा.पा.उ.सं
३७		२	रोज गार्डेन वेल	रोज गार्डेन खा.पा.उ.सं	२५ एच.पि.			रोज गार्डेन खा.पा.उ.सं
३८	२२	१	तोरीखेत वेल	ने.खा.पा.सं	२५ एच.पि.	१६४६	०-०-९०.१/४	ने खा.पा.सं.
३९	२३	१	फुलबारी वेल	विद्यालय बाट	२५ एच.पि.			विद्यालय बाट
४०	२४	१	गितानगर वेल	नेपाल सरकार	३० एच.पि.			
४१	२५	१	पटिहानी खा.पा.स्टेसन	खरिद	१० एच.पि.	१०२७	०-२-०	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
४२		२	पटिहानी खा.पा.स्टेसन	खरिद	२५ एच.पि.	१०२७	०-२-०	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
४३	२६	१	कैलाशनगर वेल	खरिद	२५ एच.पि.	२०९१, २०९३	३२२.१६, ३५५१०	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
४४		२	कैलाशनगर वेल	खरिद	२५ एच.पि.	२०९१, २०९३	३२२.१६, ३५५१०	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
४५	२७	१	देवनगर खा.पा.यो.	खरिद	२० एच.पि.	७१०, ७१४	१२०२.१२, ८६३.४९	भ.ख.पा.व्य.वोर्ड
४६		२	देवनगर खा.पा.यो.	विद्यालय बाट	२५ एच.पि.			विद्यालय बाट

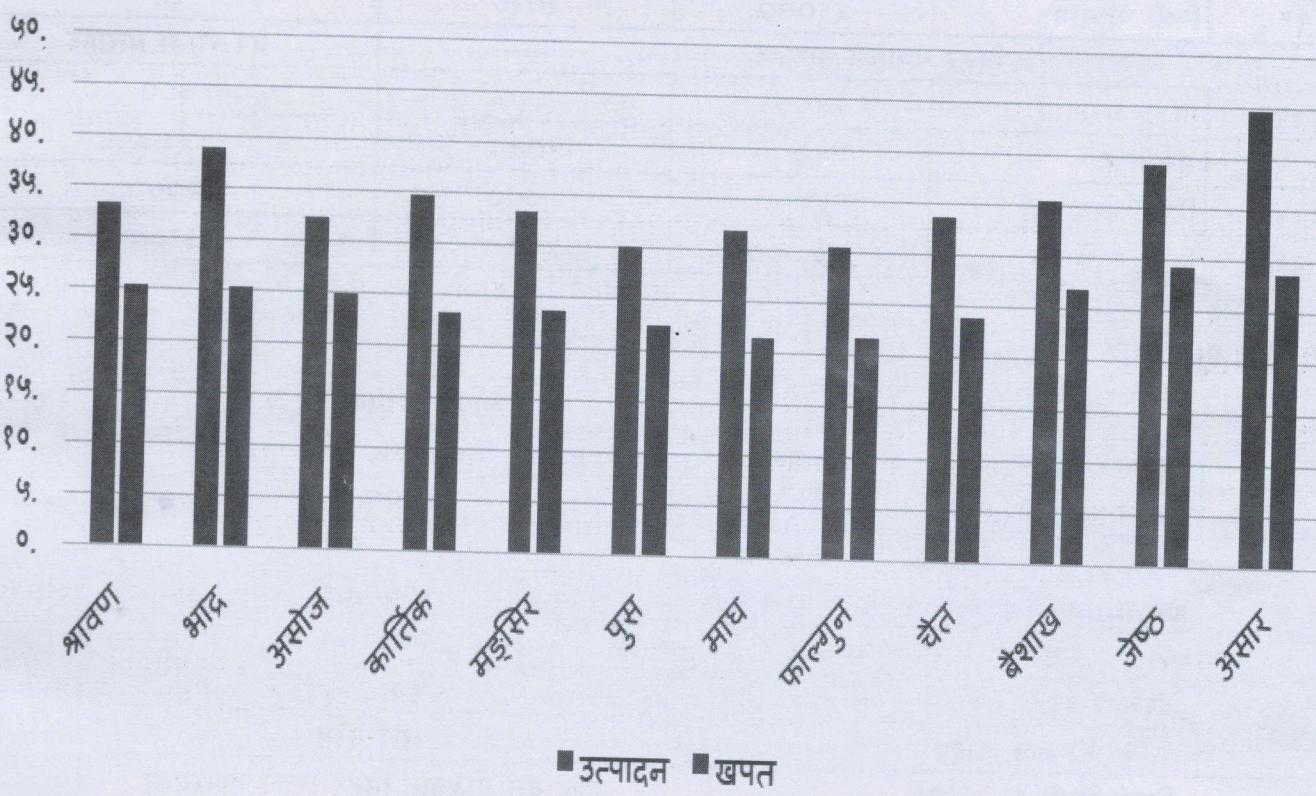
यस प्रणालीका प्रमुख सूचकांक (Key Performance Indicators) यस प्रकार रहेका छन् :
प्रमुख सूचकांक (KPI)

विवरण	आ.व.						२०७७।०७६	२०७८।०७९	२०७९।०८०	०८०।०८१
	२०७७।०७२	२०७८।०७३	२०७९।०७४	२०७४।०७५	२०७५।०७६	२०७६।०७७				
औषत ग्राहक संख्या (१/२")	१६७९५	१८१५४	२०३०७	२२७६५	२५४७२	२८१३७	३०५२७	३३०८६	३५४६०	३८१२९
सेवा पुगेको जनसंख्या	१०५०००	११५०००	१३३८८३	१५१२५३	१६००००	१७६७००	१९१७०	२१४८९०	२२५३९६	२३६२२५
सेवा पुगेको जनसंख्या, प्रतिशत	४५	४८	३९	४३	४४.१	४७.१	५३.३२	५८.१९	५९.४६	६०.७७
दैनिक सरदर पानी उत्पादन, मिलियन लि.	१६	१६.७	१८.७	२०.५	२१.७३	२४.५५	२६.०२	२८.७३	३२.०८	३४.८०
दैनिक सरदर पानी विक्री, मिलियन लिटर	११.२	११.७७	१३.५	१५.३४	१६.५९	१७.७९	१९.८६	२१.२९	२२.४१	२४.६८
मिटर भएको धाराको प्रतिशत	९९	९९.५	९९.५	९९.५	९९.५	९९.५	९९.५	९९.५	९९.५	९९.५
चुहावट, प्रतिशत	३०	२६	२५	२५	२४	२५	२४	२६	३०	२९
पानी सप्लाई समय, घण्टा	१०	११	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
पानी नचल्ने धाराहरूको प्रतिशत	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
प्रति व्यक्ति उत्पादन / बिक्रि, लिटर	१६०/१११	१५८/११७	१५९/१२३	१५५/१२५	१४६/१२२	१५०/११७	१४६/१२२	१४९/१२२	१५५/१२०	१५७/१२३
प्रति युनिट इन्धन दर, रु. (जेनरेटर सहित)	७.४४	७.२०	७.६३	८.०१	८.०१	७.८९	८.६०	९.९२	६.९९	६.५८
प्रति ग्राहक औषत खपत (रिडिङ अनुसाराबिल अनुसार)	१८/२०	१९/२०	१९.१४/२१.४७	२०.२२/२१.८९	१९.५४/२१.४	१८.९७/२०.५४	१९.५३/२१.३१	१९.३१/२१.२७	१८.९१/२१.००	१९.४२/२१.५६
प्रति युनिट पानी सप्लाईमा लाग्ने खर्चहरू										
इन्धन खर्च, रु.	३.६८	३.५८	३.८३	३.८९	३.९६	३.९०	२.७४	१.९२	३.२४	३.३६
कर्मचारी खर्च, रु.	३.२७	३.३३	३.६१	३.४४	३.७२	४.३०	३.९४	४.१०	४.५५	४.१२
प्रशासनिक खर्च, रु.	०.७१	०.७१	०.६७	०.६७	०.७१	०.६३	०.४२	०.४७	०.५६	०.६६
मर्मत संभार, खर्च, रु.	०.१४	१.०६	१.३५	०.९५	१.०५	०.९७	०.९३	१.२७	१.४०	१.७७
नियमित सुधार विस्तारमा लागानी, रु.	५.९४	६.५४	६.३९	११.३०	१.२९	२.८५	३.५३	७.००	६.०९	१०.४३
जम्मा प्रत्यक्ष खर्च, रु.	१४.५४	१५.२२	१५.८५	२०.२५	१८.७३	१२.६५	११.५६	१४.५६	१५.८४	२०.३४
अप्रत्यक्ष खर्च (उपदान, क्रहण, हास्कटटी)	३.२६	३.२७	३.२२	३.०९	३.०७	३.२६	४.१५	२.९३	३.४४	३.५१
प्राविधिक परामर्श र विभिन्न छुटहरू, रु.				०.४३	०.४२	०.३६	०.६२	०.७८	०.६३	०.४९
ऋणको साँवा व्याज, रु.	२.२६	२.१७	२.३९	१.६७	१.१७/५.४६	१.४३	१.२८	१.२०	१.१४	१.०३
जम्मा खर्च, रु.	२०.०६	२०.६६	२१.४६	२५.४४	२४.१९	१७.७०	१७.६१	१९.६७	२१.०५	२५.४५
प्रति युनिट आमदारी										
पानी महशुल, रु.	१३.०७	१४.४८	१४.९७	१५.५३	१५.०९	१४.२४	१५.४४	१५.१४	१६.००	
अन्य आमदारी, रु.	२.८४	३.३१	४.८२	४.३८	३.९६	२.७०	२.८०	३.१६	३.४६	३.३५
जम्मा आमदारी (प्रति युतिट) रु	१५.९१	१७.७९	१९.७९	१९.११	१८.५५	१६.१४	१८.८४	१८.६०	१९.३५	
प्रति युनिट घाटा रु	४.१५	२.८७	१.६७	५.५३	५.६४	०.७६	०.६३	१.०३	२.४५	६.१
प्रति ग्राहक प्रति महिनाको संचालन खर्च										
इन्धन खर्च, रु.	७४.६५	६९.६४	७६.४२	७८.५७	७७.५३	७३.९३	५३.४६	३७.०९	६१.४०	६५.१८
कर्मचारी खर्च, रु.	६६.४९	६४.८६	७२.११	६९.६८	७२.८१	८१.६७	७९.१३	८१.२१	८६.१६	७९.१३
प्रशासनिक खर्च, रु.	१३.४८	१३.८२	१३.८६	१२.५१	११.११	११.०२	८.२९	९.०७	१०.६०	११.९४
मर्मत संभार, केमिकल र अन्य खर्च, रु.	१९.७१	२०.६३	२५.५६	२५.३८	२८.९२	२०.४४	१९.८४	२४.४३	२६.१५	३४.३४
जम्मा संचालन खर्च, रु.	१७४	१६९	१८७	१८६.१४	१९०.३७	१८७.०६	१८८.५२	१४९.८	१८५.११	१९९.३९
प्रति ग्राहक प्रति महिनाको लाग्ने ओभरहेड खर्च										
कर्मचारी विदा तथा उपदान खर्च, रु.	२.८५	३.६७	६.१५	५.४९	११.८७	३३.३३	३४.४५	३४.९९	३५.५९	३५.६०
पाइप लाईन र उत्पादन क्षमता विस्तार	१२०.५८	१२७.३१	१२७.४४	२२८.६२	१६९.९२	५४.२८	६१.०९	१३५.११	११५.४६	२०२.५६
सापटी फिर्ता भुक्तानी, रु.						२७.२५	२५.१२	२३.१८	२१.६२	२०.११
हास्कटटी खर्च, रु.	६३.८८	५९.८८	५४.९८	५०.९५	४८.११	४६.७१	२८.१५	२९.८०	३४.९३	३४.९३
खानेपानी म. नि. आयोग सेवा शुल्क, रु.	१.००	२.४४	२.५६	२.७३	२.७६	२.७०	३.०१	२.९१	२.८७	३.०४
जम्मा ओभरहेड खर्च, रु.	१८८	१९३	१९९.१३	२८७.७९	२२४.६६	१६४.२७	१५८.८२	२२६.०३	२०५.३४	२१५.४४
कुल खर्च, प्रति ग्राहक प्रति महिना रु.	३६२	३६२	३७८.९३	४७३.९३	४१५.०३	३५९.३३	३७८.३४	३७८.८३	३९०.४५	४८८.८३
प्रति हजार ग्राहक बराबर कर्मचारी संख्या	३.०५	२.७७	२.१४	२.१	१.९६	१.८८	१.८१	१.८७	२.२९	२.३०
प्रति ग्राहक प्रति महिना औ. आमदारी, रु.										
महशुल आमदारी, रु.	२६५	२८७	२९८.६०	३१४	२९४.८८	२७०.१८	३०९.६०	२८७.१४	२८७.१२	३०४.८९
अन्य आमदारी, रु.	५७.६	६४	९६.९९	८८.६७	६७.५९	५१.३०	५४.७५	५१.०८	६५.६४	६५.१२
जम्मा आमदारी, रु.	३२३	३५१	३९४.७९	४०२.६७	३६८.४७	३२१.४८	३५६.३५	३४८.२२	३५२.७६	३७०.०१
प्रति ग्राहक घाटा, नाफा, रु.	-४०	-११	-१६.६६	-७१.२६	-५२.५६	-२९.८५	३१.०१	-२७.६१	-२७.६१	-११६.८२
संकलन अवधि, दिन	६०	५५	५०८६०८१	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०

आ.व २०८०/२०८१मा पानी उत्पादन र खपतको अवस्था
(MLD)

■ उत्पादन ■ खपत

अनुसूची १

महशुल निर्धारण आयोगवाट २०८० फाल्गुन १ गते बाट लागू हुने गरी निर्धारण गरिएको
भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको नयाँ महशुल दर

पाईप साइज	धारा किसिम	मिटर भएका धारा		
		न्यूनतम खपत लिटर	न्यूनतम महशुल दर रु.	बढी खपत महशुल दर रु. (प्रति हजार लिटर)
			कायम गरिएको	कायम गरिएको
१/२"	निजी/घरायसी	१००००	१००	१८
१/२"	संस्थागत	१००००	१३५	२०
३/४"	निजी, संस्थागत	२७०००	९७५	३०
१"	निजी, संस्थागत	५६०००	२०२०	३०
मिटर नभएको धाराहरु				थप शाखा धाराहरु
१/२"	निजी/घरायसी	२४०००	८१०	३००
१/२"	संस्थागत	२४०००	१०८०	५००
३/४"	निजी, संस्थागत	६५०००	२७००	२०००
१"	निजी, संस्थागत	१३५०००	५४००	३३००

अन्य सेवा शुल्कहरू:

क्र. सं.	विवरण/आय शिर्षक	कायम गरिएको दर रु.
१	नयाँ धारा जडानको लागि निवेदन शुल्क	२००.००
२	नयाँ ग्राहक दर्ताशुल्क	५०००.००
३	नामसारी शुल्क, अंशवण्डा बाट प्राप्त गर्दा	५००.००
४	नामसारी शुल्क, अन्य तरिकाबाट प्राप्त गर्दा	१०००.००
५	पुरानो धाराको ठाउँसारी दस्तुर	२७००.००
६	होलचेन्ज दस्तुर	५००.००
७	१/२" जि.आई. पाईप	परल मुल्य
८	मिटर बिक्री, १/२"(ख)	हाल यस बोर्डबाट मिटर बिक्री नगरिएको
९	फेरल बिक्री, १/२"(ग)	हाल यस बोर्डबाट फेरल बिक्री नगरिएको
१०	ग्राहक कार्ड दस्तुर	१०.००
११	ग्राहक नम्बर प्लेट दस्तुर	१००.००

- (क) १/२" भन्दा ठूलो धाराको हकमा जडान खर्च, नामसारी, ठाउँसारी र होलचेन्ज शुल्क लिँदा १/२" धाराको दररेटमा ३/४" र १" को लागि क्रमशः २.२५ र ४.०० ले गुना गरि राजस्व लाग्नेछ ।
- (ख) नयाँ धारा जडान गर्दा आवश्यक पर्ने खानेपानीको कनेक्शन पाईप, मिटर, फेरल, स्याडल, गेट भल्भ लगायत आवश्यक सबै फिटिङ्का सामानहरु ग्राहक आँफैले व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) नयाँ धारा जडान गर्दा खानेपानीका आवश्यक सबै फिटिङ्का सामानहरुको गुणस्तर बोर्डले तोकेको मापदण्ड अनुसारको हुनु पर्नेछ ।

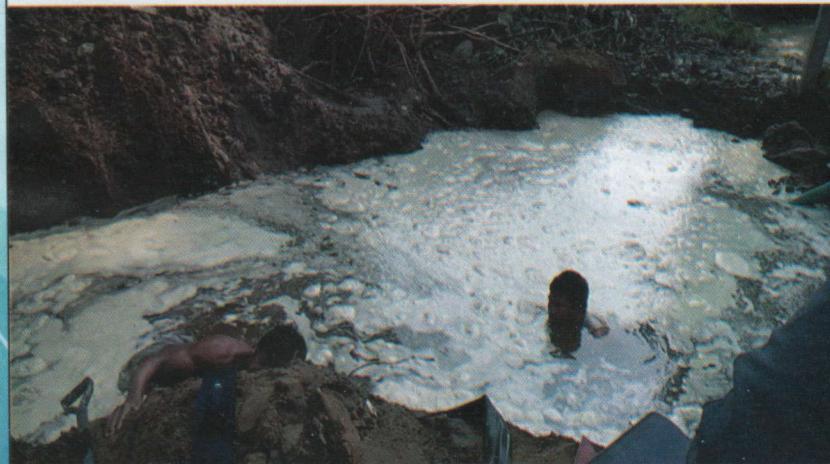

बोर्डको भरतपुर-१० स्थित पुरानो मुख्य कार्यालयको भवन

कार्यकारी समिति सदस्यज्यूहरु, का.नि ज्यू लगायत बोर्डका कर्मचारीहरु कार्यक्रम परिषिक्षा

लिक मर्मत गर्दै बोर्डका कर्मचारीहरु

पानी चहावट अनुगमनमा कर्मचारी

अध्यक्षज्यू, कार्यकारी समिति सदस्यज्यूहरु, का.नि ज्यू लगायत बोर्डका कर्मचारीहरु कार्यक्रम पछि ।

खानेपानी सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रममा अध्यक्षज्यू लगायत

भरतपुर भ्रमण वर्ष २०२४ मा सहभागी जलाउँदै बोर्डका कर्मचारी

क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रममा बोर्डका कर्मचारीहरु ।

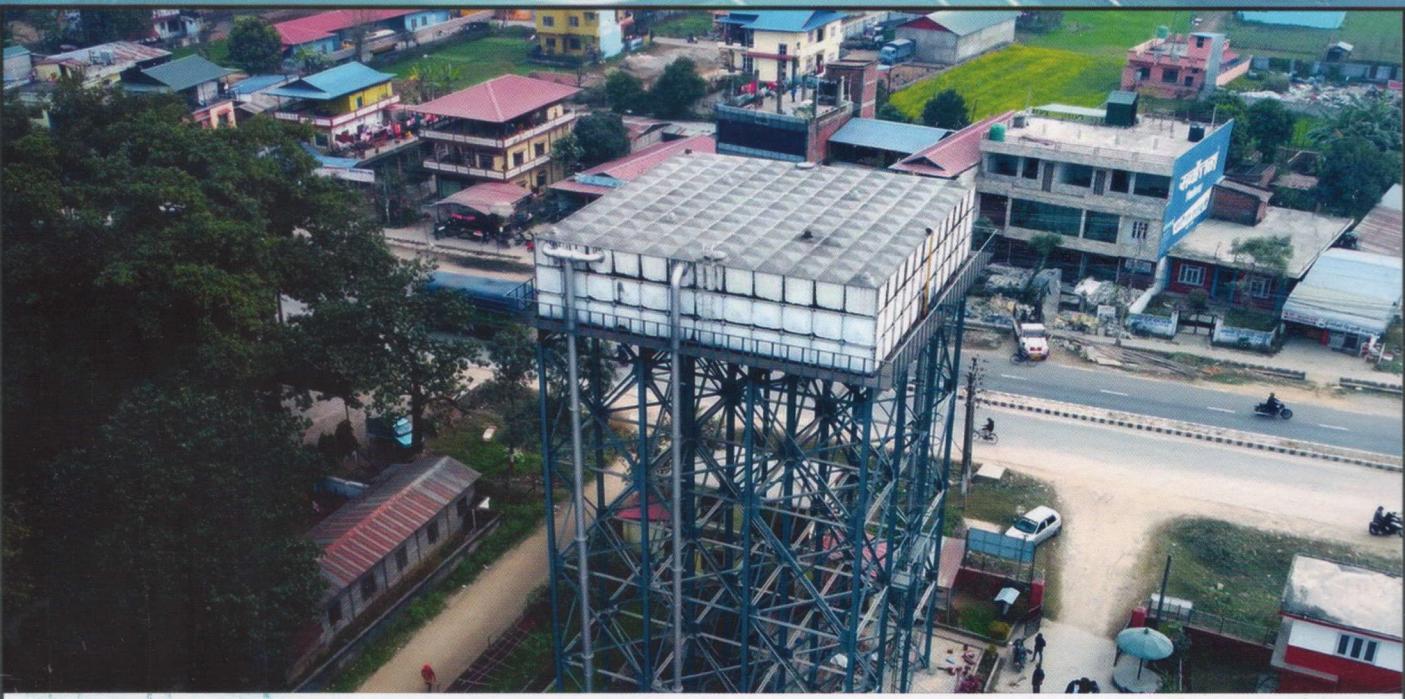
ग्राहक संचेतना कार्यक्रममा उपभोक्ताहरु ।

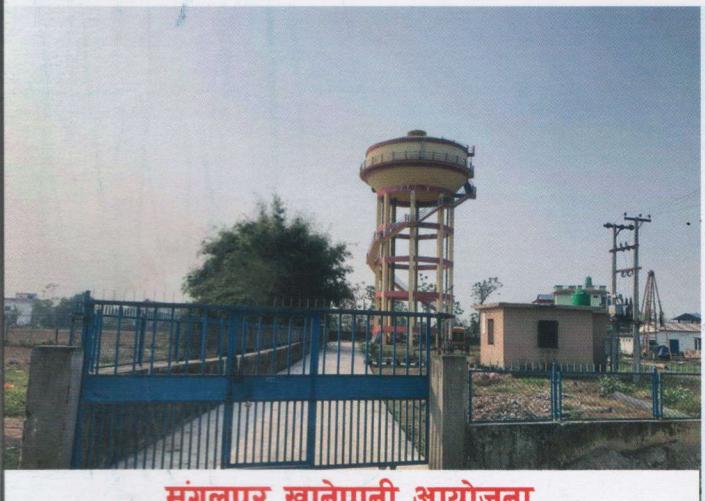
स्टाफ मिटिङ

प्रयोगशालामा पानी परिक्षण गर्दै बोर्डका केमिस्ट

भरतपुर स्थित कार्यालयको ओभरहेड ट्याङ्की

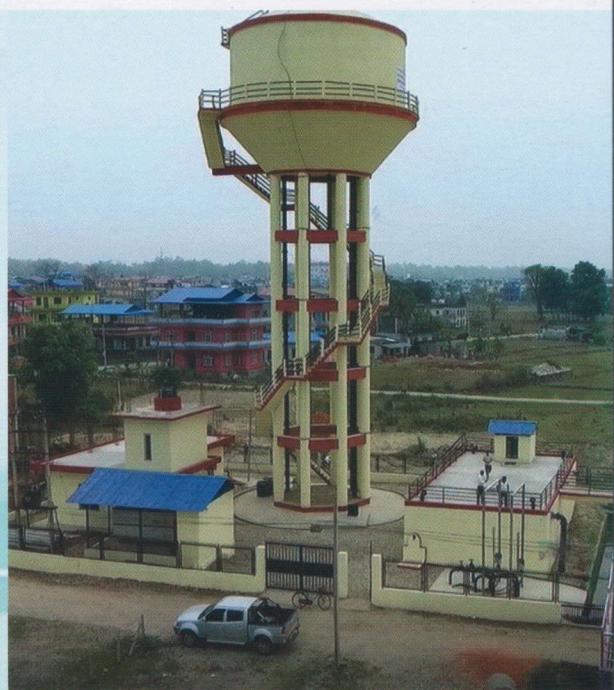
मंगलपुर खानेपानी आयोजना

कर्मचारी मिटिङ्ग

दिल्ली असाधारण बोर्डर संस्थानी

प्राची विद्या बोर्डर संस्थानी

नयाँ धारा जडानको लागि सेवाग्राहीले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

- वोर्डले तोकेको ढाँचाको निवेदन फारमका साथ
१. नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
  २. धारा जडान हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि
  ३. सम्बन्धित बडा कार्यालयको सिफारिश पत्र
  ४. सम्बन्धित जग्गाको एकिकृत सम्पत्ति कर चुक्ता प्रमाण पत्र
  ५. संधियारको धाराको कार्डको प्रतिलिपि वा ग्राहक नम्बर, नाम

धारा नामसारीको लागि सेवाग्राहीले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

- वोर्डले तोकेको ढाँचाको निवेदन फारमका साथ
१. नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
  २. धारा जडान हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि
  ३. घर जग्गा खरीदको राजीनामा बक्सपत्र/अश्वारण्डा पत्रको लिखतको प्रतिलिपि
  ४. चालु महिनासम्मको महशुल भुक्तानी रसीद

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन वोर्ड
भरतपुर, चितवन ।

पानीको सही सदुपयोग गरी सम्य नगरबासीको परिचय दिउँ ।

यदि कसैले भरतपुर महानगरपालिकाभित्र यस वोर्डको सेवा क्षेत्रभित्र पानीको दुरुपयोग (मिटर खोली पानीको प्रयोग गरेको, मिटर बाईपास गरी पानी प्रयोग, सिधै मोटर लगाई प्रयोग गरेको वा अन्य लापरवाही) गरेको देखेमा तुरन्त कार्यालयमा ०५६-४९३९९६ वा ९८४९४५१७१९ मा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध छ । खबर गर्ने व्यक्तिको नाम गोप्य राखिनेछ साथै अवस्था हेरी उचित पुरस्कारको समेत व्यवस्था गरिनेछ ।

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन वोर्ड

भरतपुर, चितवन ।

यदी कसैले वोर्डको सेवा क्षेत्रभित्र पानीको

दुरुपयोग गरेको देखेमा कार्यालयमा

०५६-४९३९९६ मा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

समयमा नै पानी महशुल भुक्तान गरी छुट प्राप्त गरौं, दण्ड जरिवानावाट बचौं ।

विविध कारणवाट मिटर रिडिङ हुन नसकेमा ग्राहक स्वयंले सात दिनभित्र कार्यालयमा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

खानेपानीको पाईप फुटेर वा अन्य कारणवाट चुहिएर पानी खेर गएमा कार्यालयमा

०५६-४९३५७६ मा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन वोर्ड
भरतपुर, चितवन ।

खानेपानी शुद्ध गर्ने नाममा बजारमा नितान्त

व्यवसायिक मनसायले औपचारिक रूपमा ईजाजत

नलिईकन ग्राहकको घर-घरमा पुगी यस वोर्डले सप्लाई गरेको पानीलाई भ्रम सिर्जना गरी दुषित

देखाएर फिल्टर लगायतका उपकरणहरू बेच विखन गर्दै

हिंडेको पाईएकाले सम्पूर्ण ग्राहकवर्गहरूमा त्यस

किसिमको भ्रममा नपरी त्यस्ता व्यक्तिहरू टोल

बस्तीमा आएको खण्डमा यस कार्यालयमा

०५६-४९३७३२ वा ९८४९४५१७१९

मा तुरन्त खबर गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

भरतपुर खानेपानी व्यवस्थापन वोर्ड

भरतपुर, चितवन ।